

صوبائی اسمبلی خیبر پختونخوا

اسمبلی کا اجلاس، اسمبلی خیبر پشاور میں بروز جمعۃ المبارک مورخہ 06 جون 2014ء بمطابق 07 شعبان 1435 ہجری بعد از دوپہر چار بجے منعقد ہوا۔
جناب سپیکر، اسد قیصر مسند صدارت پر متمکن ہوئے۔

تلاوت کلام پاک اور اس کا ترجمہ

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝ مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
نَسْتَعِينُ ۝ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۝ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

(ترجمہ): سب طرح کی تعریف خدا ہی کو (سزاوار) ہے جو تمام مخلوقات کا پروردگار ہے۔ بڑا مہربان
نہایت رحم والا۔ انصاف کے دن کا حاکم۔ (اے پروردگار) ہم تیری ہی عبادت کرتے ہیں اور تجھ ہی سے
مدد مانگتے ہیں۔ ہم کو سیدھے رستے چلا۔ ان لوگوں کے رستے جن پر تو اپنا فضل و کرم کرتا رہا۔ نہ انکے
جن پر غصے ہوتا رہا اور نہ گمراہوں کے۔ وَأَخِرُ الدَّعْوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

جناب سپيڪر: جزاڪم الله، جزاڪم الله۔

جناب سردار حسين: پوائنٽ آف آرڊر۔

محترمہ نگهت اورڪزئي: پوائنٽ آف آرڊر۔

جناب سپيڪر: ميڊم! ميرے خيال ميں صرف يہ ’کونسيچنر آور‘ آج همارا، ايڪ منٽ ميں ٽائم ديتا هون،

اچھا آج همارا ايجنڊا بڙا لمبا هے توآپ كيلئے آج يہ بهي هے کہ آپ لوگ ان شاء الله تعالیٰ آج خوش هونگے،

اچھا جي، يہ تو تين لوگ آپ کھڙے هونگے هين نا۔ سردار حسين ايڪ هي ايشو هے؟ سردار حسين جي۔

جناب سردار حسين: مهرباني جي، مهرباني سپيڪر صاحب،

شڪريه۔۔۔۔۔

جناب سپيڪر: سردار حسين صاحب! زما درته دا ريكويست به وي

يو منٽ، څلور ڪسان ودريدل نو زه وايم چي دا کونسچنر

به واخلو نو که ٽائم مونير ته ملاؤ شو نو تاسو له به

بيا ٽائم درڪرو۔

جناب سردار حسين: دا لبره اهمه خبره ده، دواړه خبري اهمي

دي۔

جناب سپيڪر: جي جي۔

رسمي کارروائي

جناب سردار حسين: شڪريه سپيڪر صاحب۔ يو خو دا چي پرون چي

کومه خودکش دهماکه شوې ده، مونير د هغي مذمت هم کوؤ

او بيا تاسو نه به خواست هم کوؤ چي د هغه شهيدانو د

پاره دعا اوشي۔ سپيڪر صاحب، اهمه مسئله بيا بله چي

نن PEMRA په جنگ گروپ باندي او په ’جيو‘ باندي هغه

پابندي اولگوله د پندرہ ورځو د پاره سپيڪر صاحب، دا

که مونير په مذبہ يا په جمهوري معاشره کښي اوگورو

په ميڊيا باندي قدغن کول، په ميڊيا باندي پابندي

لگول او بيا په يو جمهوري وطن کښي، په يو جمهوري

ملک کښي دا بالکل آمرانه فيصله ده سپيڪر صاحب! د

ټولې دنيا دستور دا دے چي د ميڊيا په حواله باندي

که د حکومت ته يا د ميڊياريجوليبرٽي چي کومي اداري

دي، هغوي ته څه اعتراض وي، د هغي د پاره سزا متعين

ده، هغه سزا د جرمانې په شکل کښي وي خو دلته خو دا

ډيره زياته افسوسناکه خبره ده چي په ’جيو‘ باندي

پابندي اولگوله او زه دا گنرم چي په ’جيو‘ چينل

باندي يا په جنگ گروپ باندي پابندي لگول چي دي دا

يواخې په هغه اداره باندې پابندۍ لگول نه دي، د هغې په لکهونو کتونکي دي، اوریدونکي دي او بیا په هغه ادارو کې په زرگونو خلق چې د هغه هلته کار کوي، روزگار کوي.....

(اس مرحلہ پر صحافی حضرات پر ایس گیلری سے واک آؤٹ کر گئے)

جناب سردار حسین: زما د میڈیا ملگرو ته هم دا خواست دے چې مونږ، زما د میڈیا ملگرو ته دا خواست دے چې مونږ خبره کوؤ نو بیا که تاسو واک آؤٹ کوئ، یو دوه منټه زموږ خبره واؤرئ، زما هغوی ته خواست دے چې مونږ خپله خبره اوکړو بیا به تاسو واک آؤٹ اوکړئ. سپیکر صاحب، مونږ د دې غندنه هم کوؤ بلکه دا غوښتنه کوؤ چې هغه گروپ چې د هغوی معافی غوښتې ده، ظاهره خبره ده مونږ د دې وطن خلق یو، مونږ مسلمانان یو او چې کومې ادارې معافی او غوښتنه، بیا د هغې نه پس دومره لویه سزا چې ده دا نه صرف جمهوري نظام سره نه ښائی، جمهوري حکومتونو سره نه ښائی، مهذبه معاشره سره نه ښائی، مونږ د دې غندنه کوؤ بلکه مونږ دا هم خواست کوؤ چې د میڈیا دننه پکار دا ده چې د هغوی محتسب یا احتساب سیل چې د هغه جوړ شی. که بیا ضمنی میڈیا سیکشنې چې دی، هغوی داسې پروگرامونه کوي یا د هغوی داسې پروگرامونه سنسر کيږي نه، پکار دا ده چې د میڈیا دننه چې کوم ریگولیرټی اتھارټیز دی یا د میڈیا چې کوم ایسوسی ایشنز دی، آرگنائزیشنز دی، د هغې دننه هغوی خپل احتسابی سیل جوړ کړی او پخپله د خپل ځان احتساب اوکړی. سپیکر صاحب، مونږ دا گنډو چې

45 ورځې اوشوې چې په دغه چینل باندې **Unofficial** پابندی لگیدلې وه، په اربونو روپو نقصان هغوی ته اوشو، د هغوی ریجنل ایډیټرز باندې په ملتان کې هم حمله اوشوله، بیا حامد میر صاحب باندې په کراچي کې هم حمله اوشوه، د هغې ادارې ټول کارکنان چې دی هغه ټارگټ کيږي او دا چې کوم مثالونه دي، که مونږ د پاکستان تاریخ رااوچت کړو نو باید چې لږ ډیر مثالونه د آمرانو دور حکومت کې دي دا به مخې ته راغلي وي خو په جمهوري حکومتونو کې دا مثالونه چې دي، دا په اولنی ځل باندې دلته راغلل، نو مونږ دا خواست کوؤ، حکومت ته هم دا خواست کوؤ، پیمرا ته هم دا خواست کوؤ چې سزا چې ده، دا د سزا انتباء ده او مونږ دا گنډو چې هغه څه ته چې آزادی رائے اظهار والا آزادی وائی، دا په هغې باندې قدغن دے، دا خو مونږ دا گنډو چې د میڈیا چې کومه آزادی ده، دا خو د میڈیا دور د سپیکر صاحب، نن که مونږ سوچ اوکړو، دا

د میدیا دور دے، مونبر سیاسی خلق چي یو، زمونبر آواز چي میدیا عوامو ته نه رسوی مونبر سره بل **Mode of communication** نشته، مونبر سره بل **Source of communication** نشته، مونبر سره خو د میدیا دغه یو **Mode of communication** دے یا **Source of communication** دے چي مونبر خپل آواز چي دے، مونبر خپل پالیسی چي دی، مونبر خپل منشور چي دے، زمونبر **Day to day issues** چي دی، **Statements** چي دی، دا چي خپل عوامو ته رسوؤ، ټارگت فوکس ایریا ته مونبر رسوؤ، مونبر سره دا یو واحد **Pool** دے، مونبر بالکل د دي خبري غندنه کوؤ او دا ضرور وایو په دي فورم باندې، زه دا هم خواست کوم چي نن په دي وطن کښي دا د میدیا چینلز چي یو بل پسي شوی دی، دا هم ډیر خطرناک صورتحال دے، نه ده پکار، دا که نن په دي وطن کښي یو چینل سره داسي کار کیری، دا باقی چینلې چي د هغه چینل خلاف لگیا دی، دا هغه چینلې د په ذهن کښي دا خبره باید چي کښینوی چي سبا هغه چینلو سره هم دا کار کیدي شي، نه ده پکار، د ادارو خپل دائره کار دننه خپل چي آئینی کوم کار دے، اخلاقی کوم کار دے، پروفیشنل، پیشه ورانه کوم کار دے، پکار دا ده چي هغه کار سر ته اورسوی. لہذا مونبر د پیمرا د دي فیصلې چي دا آمرانه فیصله ده، مونبر ئي ډیر په سختو الفاظو کښي د هغي غندنه هم کوؤ او خواست کوؤ د دي اسمبلی د فلور نه چي نه ده پکار چي دا د جمهوریت په آزادي باندې قدغن دے، د میدیا په آزادي باندې قدغن دے، پکار دا ده چي دا فیصله فوری طور باندې واپس واخستی شي او چي څنگه ممکنه وی، که غلطی شوې وی، هغوي له موقع ورکړي شي چي د هغوي **Hearing** اوشی او بیا پکار دا ده چي کوم سزا کیدي شي چي هغه سزا ورکړی خو دا سزا نه چي زمونبر د وطن هغه تاثر چي دے دنیا ته

جناب سپیکر: شکریہ جی، شکریہ۔ میڈم نگہت اورکزئی۔

محترمہ نگہت اورکزئی: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ جناب سپیکر صاحب! آپ کا شکریہ۔ ظاہر ہے کہ میڈیا ہمارے ساتھ بالکل ایک فیملی کی طرح ہے لیکن جناب سپیکر صاحب، میں جو بات پوائنٹ آف آرڈر پہ کرنا چاہتی ہوں، وہ یہ کہ کل جس طریقے سے دہشت گردوں نے ہمارے فوجیوں کو نشانہ بنایا اور ان کے چھوٹے چھوٹے بچے، میڈیا تو شاید اس بات کو نہیں سوچے گا کہ ان کے چھوٹے چھوٹے بچے یتیم ہو گئے۔ اسی طرح جناب سپیکر صاحب، پولیس، ہمارے معصوم لوگ، جناب سپیکر صاحب! میں یہ

بھی کہوں گی کہ یہاں پہ بابک صاحب نے Although وہ میرے Colleague ہیں لیکن جناب سپیکر صاحب! آج جو لوگ قربانیاں دے رہے ہیں، چاہے وہ فوج کی ہیں، جو فوج کے لوگ ہیں، چاہے وہ میڈیا کے لوگ ہیں، چاہے وہ پولیس کے لوگ ہیں، چاہے وہ میرے پاکستان کے معصوم شہری ہیں، جناب سپیکر صاحب! کہاں کا اصول ہے کہ ایک ادارے کے سربراہ کی تصویر تین چار گھنٹے تک بلکہ آٹھ گھنٹے تک مسلسل ایک ملزم کی طرح اس کی تصویر چلائی گئی، جناب سپیکر صاحب! میڈیا آزاد ہے، چاہے تو یہ کہ باقاعدہ ایک آزاد انکوائری کمیٹی بنتی اور اس میں باقاعدہ طور پہ، یہ جو بندش ہوئی ہے، میں اس کے بھی خلاف ہوں لیکن میڈیا کو بھی اپنے کچھ اصول طے کرنا ہونگے جناب سپیکر، یہ جو چینلز نے آپس میں ایک لڑائی اور محاذ آرائی کھولی ہوئی ہے، ہم لوگ اس کے بھی خلاف ہیں لیکن جناب سپیکر! اگر مرکزی گورنمنٹ ایک کمیٹی بنا دیتی اور میڈیا کے لوگوں کو اور اس ادارے کے لوگوں کو اور تمام لوگوں کو On board لے کر اس مسئلے کا حل کروادیتی، وہاں پہ گورنمنٹ تذبذب کا شکار تھی، یہاں پہ تو میڈیا پہ بھی قدغن لگ گئی، جناب سپیکر صاحب! ہم لوگ اس محاذ آرائی کو کسی طریقے پہ بھی نہ تو پسند کرتے ہیں اور نہ اس کی ترغیب دیتے ہیں جناب سپیکر صاحب، جو شہید ہوگا، چاہے فوج سے تعلق رکھتا ہے، چاہے ہماری پولیس سے تعلق رکھتا ہے، چاہے حساس ادارے سے تعلق رکھتا ہے، چاہے معصوم شہری ہے، چاہے وہ ہندو ہے، چاہے وہ سکھ ہے، چاہے وہ مسلمان ہے جناب سپیکر صاحب، جان سب کی جان ہے کیونکہ اللہ نے فرمایا ہے کہ جب ایک جان کو بچاؤگے تو پوری انسانیت کو بچالوگے اور اگر ایک جان کو قتل کروگے تو گویا پوری انسانیت کا قتل ہے جناب سپیکر صاحب، اسی فلور سے میں ان دہشت گردوں کو پھر للکارتی ہوں کہ یہ دہشت گرد بزدل ہیں جو میرے پاکستان کو Destabilize کر رہے ہیں، ان دہشت گردوں کو میں یہاں سے پیغام دینا چاہتی ہوں کہ بزدلو! سامنے آؤ، سامنے آ کے وار کرو تا کہ تمہیں پتہ چل جائے کہ پاکستان کی قوم نے اور پاکستان کی ماؤں، بہنوں نے کتنی قربانیاں اور اس کے لوگوں نے کتنی قربانیاں دے کر یہ پاکستان حاصل کیا ہے جناب سپیکر صاحب، یہ دہشت گرد جو

ہیں۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جی جی، میڈم! منحصر کریں، ایجنڈا بہت لمبا ہے، تھینک یو جی، تھینک یو جی۔ اچھا کونسلر آؤ، کونسلر نمبر 1421، مفتی فضل غفور صاحب۔۔۔۔۔

محترمہ نگہت اور کزنئی: یہ اپنے منصوبوں میں بالکل ناکام ہونگے۔ شکر یہ جناب سپیکر۔

نشانزدہ سوالات اور انکے جوابات

* 1421 _ مولانا مفتی فضل غفور: کیا وزیر داخلہ ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ 22 فروری 2014 کو دہشت گردی کی ایک واردات میں بونیر امن کمیٹی کے رکن عدالت خان ایڈووکیٹ ریمورٹ کنٹرول دھماکے کے ذریعے اپنے دو ساتھیوں سمیت شہید ہو گئے تھے;

(ب) آیا یہ بھی درست ہے کہ مذکورہ واقعہ میں دو افراد شدید زخمی ہوئے تھے;

(ج) آیا یہ بھی درست ہے کہ حکومت نے ان شہید افراد اور زخمیوں کیلئے ابھی تک کسی امدادی پیسج کا اعلان نہیں کیا;

(د) اگر (الف) تا (ج) کے جوابات اثبات میں ہوں تو حکومت ان افراد کیلئے کتنی امدادی رقم کے اعلان کا ارادہ رکھتی ہے اور کب تک ان شہداء کے بچوں اور اہلخانہ اور زخمیوں کے حوالے کی جائے گی؟
جناب پرویز خٹک (وزیر اعلیٰ): (الف) جی ہاں، یہ درست ہے کہ مذکورہ واقعہ میں عدالت خان ایڈووکیٹ اور ایک ساتھی شہید ہوئے تھے۔

(ب) یہ بھی درست ہے کہ مذکورہ واقعہ میں سپیشل فورس کے دو اہلکار اور ایک سول آدمی زخمی ہوا تھا۔
(ج) اس سلسلے میں حکومت کی طرف سے کسی خاص پیسج کا اعلان نہیں کیا گیا، البتہ حکومتی پالیسی کے تحت شہداء کے ورثاء اور زخمیوں کو معاوضہ ادا کر دیا گیا ہے۔

(د) حکومتی پالیسی کے تحت ہر ایک شہید کے ورثاء کو مبلغ پانچ لاکھ روپے اور شدید زخمی کو مبلغ دو لاکھ روپے ادا کئے گئے ہیں۔

مولانا مفتی فضل غفور: شکریہ جناب سپیکر۔ ما چہ کوم سوال کرے
و و د هغې جواب راغلبې دے، جواب نه زه مطمئن یم جی، I
-am satisfied

جناب سپیکر: کونسن نمبر 1497، سید جعفر شاہ صاحب

جناب بخت بیدار: جناب سپیکر! میڈیا والے واک آؤٹ کر گئے ہیں، اگر ان کے پیچھے کوئی جائے۔

جناب سپیکر: مشتاق صاحب! آپ ایک دو آدمی میڈیا کے پیچھے بھیج دیں، اپوزیشن کا بھی ایک ساتھ لے کے جائیں۔

محترمہ نگہت اور کزنئی: بابت صاحب چلے جائینگے جی۔

جناب سپیکر: اپوزیشن کا بھی اس کے ساتھ، جی جی۔

جناب جعفر شاہ: تھینک یو جناب سپیکر صاحب۔ سپیکر صاحب، پروگرام 'صحت کا انصاف' کے بارے میں یہ میرا سوال تھا اور یہاں پہ جو تفصیلات دی گئی ہیں، میرے خیال میں وہ پروگرام تو اب نہیں چل رہا لیکن اس میں ایک تو یہ کہ انہوں نے کہا ہے کہ دوسرے اضلاع تک ہم اس کا دائرہ کار بڑھائینگے تو ایک تو ہیلتھ منسٹر صاحب یہاں پہ نہیں ہیں، پتہ نہیں کون جواب دے گا؟ دوسری بات جناب سپیکر صاحب، یہ ہے کہ اس پروگرام کے Non development expenditures ہیں، اس میں میں ایک مثال دیتا ہوں کہ صرف سیلرز پر 88 لاکھ روپے Per day ان ورکرز کو تنخواہ ملتی ہے جن کو بھرتی کیا گیا ہے، پندرہ ہزار، تقریباً یا گیارہ ہزار ورکرز ہیں اور ان کو پانچ سو روپے یومیہ اس مہم میں ان کو سیلری دی جاتی ہے تو میرا ضمنی سوال یہ ہے کہ کیا یہ موزوں نہیں تھا کہ ہم Existing institutions کو Use کر کے اور انکی سروسز کو استعمال کر کے اس پروگرام کو آگے چلاتے؟ Already یہاں پہ WHO اور UNICEF کے تحت پروگرام چل رہا ہے، اس پہ میڈم کا سپلیمنٹری بھی ہے تو یہی میرا سوال ہے کہ۔۔۔۔۔

جناب عارف یوسف (پارلیمانی سیکرٹری برائے قانون و پارلیمانی امور): جناب سپیکر! شہرام صاحب پہنچنے والے ہیں، اگر اس وقت تک یہ پینڈنگ رکھیں تو بہتر ہوگا۔

جناب سپیکر: اچھا یہ پینڈنگ کرتے ہیں، شہرام صاحب آرہے ہیں۔

محترمہ نگہت اور کزنئی: شہرام صاحب اگر آجائیں تو ٹھیک ہے جناب سپیکر۔

جناب سپیکر: شہرام صاحب آجائیں تو اس کو۔۔۔۔۔

جناب جعفر شاہ: نوجواب بہ راکری۔

محترمہ نگہت اور کزنئی: جناب سپیکر! چار سو اچار بجے شہرام صاحب کو چاہیے کہ آجائیں۔

جناب سپیکر: ہاں، عارف یوسف صاحب۔

محترمہ نگہت اور کزنئی: نہیں سر، اس میں میرا ضمنی سوال ہے، جناب! اس میں میرا سپلیمنٹری سوال

ہے۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے قانون و پارلیمانی امور: جی، وہ ابھی دس منٹ میں پہنچ جائیں گے۔

جناب سپیکر: اچھا شہرام صاحب آرہے ہیں، تھوڑا اس کو لیٹ کرتے ہیں، جب وہ آجائیں گے تو اس کو Respond کریں گے۔ کونکسچن نمبر 1497 پینڈنگ۔ کونکسچن نمبر 1369، مفتی سید جانان صاحب۔

* 1369 _ مفتی سید جانان: کیا وزیر منصوبہ بندی و ترقیات ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ مختلف بیرونی ممالک تعمیر و ترقی اور خوشحالی کیلئے موجودہ حکومت کی مالی امداد کر رہے ہیں، نیز بیرونی ممالک کے متعدد فلاحی ادارے بھی فلاحی کاموں کے سلسلے میں صوبے میں مصروف عمل ہیں:

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو:

(i) کن ممالک نے کتنی رقم امداد میں دی، نیز یہ رقم کن کن اداروں کو کن کاموں کیلئے دی گئی ہے، تفصیل فراہم کی جائے:

(ii) آیا صوبے میں کام کرنے والے تمام فلاحی ادارے صوبائی حکومت کی زیر سرپرستی کام کرتے ہیں یا وہ خود جہاں مناسب سمجھیں کام کرتے ہیں، اسکی تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب خلیق الرحمان (پارلیمانی سیکرٹری برائے منصوبہ بندی و ترقیات): (الف) جی ہاں، یہ درست ہے۔

(ب) تفصیل برائے مالی سال 2013-14 ایوان کو فراہم کی گئی۔

(i) جہاں تک فلاحی اداروں کا تعلق ہے، یہ ادارے محکمہ منصوبہ بندی و ترقیات کے دائرہ کار میں نہیں آتے اور نہ ہی اس کے زیر اثر کام کرتے ہیں۔ محکمہ منصوبہ بندی و ترقیات کے پاس بیرونی امداد کے صرف وہ منصوبہ جات ہوتے ہیں جن کیلئے صوبائی یا مرکزی حکومت باقاعدہ مفاہمت کی یادداشت یا مالی معاونت یا قرضے کیلئے باقاعدہ معاہدے پر دستخط کرتی ہے۔

فلاحی اداروں اور انکے منصوبہ جات کے متعلق معلومات متعلقہ محکموں جیسے سوشل ویلفیئر ڈیپارٹمنٹ یا Relief & Rehabilitation Department سے لی جاسکتی ہیں۔

مفتی سید جانان: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ جناب سپیکر صاحب، دا کہ تاسو اوگورئ دا تقریباً 35000 ملین روپی دی او دیکھنہی مختلف خیزونہ دی، ایجوکیشن دے، زراعت دے او انرجی دے او نور خیزونہ مطلب ڊیمونہ دا ورکھنہی دی خو جناب سپیکر صاحب، ما تہ چہ خومره معلومات دی او دے سوال کھنہی چہ ما تہ خومره معلومات دی او دے سوال کھنہی چہ ما تہ خومره معلومات مہیا کرے شوی دی، هغه دا دی چہ

دا پیسی بیا دغه ملکونو له لکه نن اخبار کښې اوگورئ
 ځنې پیسی بیا هغه ملکونو خپلې واپس اخستې دی نو
 منسټر صاحب که تیار وی او دغه ټی وی نو ما ته به د
 دې جواب راکړی چې دیکښې څومره پیسی لگیدلې دی او
 څومره نه دی لگیدلې او که تیار نه وی نو بیا بلې
 ورځې ته - - - -

جناب سپیکر: جی، خلیق الزمان، خلیق الرحمان صاحب۔

جناب خلیق الرحمان (پارلیمانی سیکرٹری برائے منصوبہ بندی و ترقیات): جناب سپیکر، جو مفتی جانان صاحب کا کونکچن ہے، وہ یوٹیلٹیزیشن کے حوالے سے ان کا کونکچن آیا ہے تو میرے پاس یہ ڈیٹیلز ہیں، میں ان کو اگر یہ چاہتے ہیں کہ ابھی دے دوں تو ابھی دے سکتا ہوں ورنہ پھر بعد میں بھی میں دے سکتا ہوں۔

جناب سپیکر: آپ کی آواز صحیح نہیں آرہی ہے۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے منصوبہ بندی و ترقیات: جو ان کا یوٹیلٹیزیشن کے حوالے سے کونکچن ہے جی، تو اس کی ڈیٹیلز میرے خیال میں اگر ان کے ٹیبل پہ نہیں ہیں تو میرے پاس ہیں، میں ان کو بعد میں دے سکتا ہوں جی۔

جناب سپیکر: مفتی صاحب! وہ کہتے ہیں کہ میرے پاس پوری ڈیٹیلز ہیں۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے منصوبہ بندی و ترقیات: باقی یہ ہے کہ تقریباً اس میں ہماری جو یوٹیلٹیزیشن ہے، وہ تقریباً 60% تک یوٹیلٹیزیشن ہوئی ہے اور ایسی کوئی بات نہیں ہے کہ پیسے واپس گئے ہیں، بلکہ ان شاء اللہ اگلے مالی سال کیلئے ہمارے ساتھ زیادہ Commitments ہوئی ہیں اور یہ Foreign aid جو ہے تقریباً 40 بلین تک جائے گی اور جو Products ہیں، وہ تقریباً 40 بلین تک جائیں گے، پہلے 35 بلین تھے جو ابھی 40 بلین تک جائیں گے۔

جناب سپیکر: جی، مفتی جانان صاحب۔

مفتی سید جانان: جناب سپیکر صاحب، زما نور څہ مقصد نه دے، منسټر صاحب ډیر قابل ترین سرے دے، الله پاک د خوشحاله لری خو زه جی دا گزارش کوم چې دا پیسی لگیدلې نه دی، که منسټر صاحب وائی چې لگیدلې دی، زه خپل سوال نه مطمئن یم، زه خپل سوال واپس اخلم خو دا جی ډیرې لوټې پیسی دی، دا بهر ملکونه مونږ ته راکړی جی، اوسه پورې زه وایم چې دا تمام ممبران چې څومره دی، د دوئ حلقو کښې به په سکولونو باندې کار نه وی شروع

شوے، دیکھي پرائمری سکولونہ دی، مڊل سکولونہ دی، هائی سکولونہ دی ورکھي، ڊيمونہ دی، انرجی ده، هسپتالونہ دی، ڊير خيزونہ دی ورکھي او نن جي مشرق اخبار ليکلی دی چي ڊيرو ملکونو خپلي پيسي بيا واپس کرلي، هغوی وائی چي ڀره تاسو نشئي صرف کولي، مونڊر خپلي پيسي واپس اخلو نو که منسٽر صاحب وائی چي نه دا خبره صحيح روانه ده او دا سوال چي کوم دغه دا حقيقت نه دے نو سوال نه مطمئن یم، بيا به د منسٽر صاحب خبري باندي اعتبار اوکرم جي۔

جناب سپيڪر: جی خلیق صاحب۔

پارليمانی سيڪريٽري برائے منصوبہ بندی و ترقیات: ایسا ہے جی کہ میرے پاس ڈیٹیلز بھی ہیں، ایجوکیشن میں 33% یوٹیلائزیشن ہوئی ہے اور ہیلتھ میں 30% یوٹیلائزیشن ہوئی ہے، واٹر سپلائی سکیمز میں 176% یوٹیلائزیشن ہوئی ہے تو اس طرح یہ یوٹیلائزیشن ہوئی ہے لیکن یہ ہے کہ یہ Miscommunicate کیا گیا ہے تو ان شاء اللہ میں مفتی جانان صاحب کے ساتھ بیٹھ جاؤنگا، ان کو میں پوری تفصیل دوںگا، اگر انکی تسلی نہ ہوئی تو یہ Next Session میں بھی دوبارہ کولسین لاسکتے ہیں۔

جناب سپيڪر: جی جی۔ مفتی صاحب، کولسین 1370، مفتی سید جانان صاحب، مفتی سید جانان صاحب۔

مفتی سید جانان: زما۔۔۔۔۔

جناب سپيڪر: ہیلتھ منسٽر ابھی آرہے ہیں تو پینڈنگ کرتے ہیں، وہ آجائیں تو پھر یہ کرتے ہیں۔

مفتی سید جانان: صحیح ده جی۔

جناب سپيڪر: کولسین نمبر 1371، مفتی سید جانان صاحب۔

مفتی سید جانان: دا ہم جی ہیلتھ منسٽر سره تعلق لری جی۔

جناب سپيڪر: کولسین نمبر 1372۔۔۔۔۔

مفتی سید جانان: راغلو جی، ماشاء اللہ، ماشاء اللہ جی۔

جناب سپيڪر: راغے، منسٽر صاحب راغے؟ اچھا مفتی صاحب۔

مفتی سید جانان: جی۔

جناب سپيڪر: بيا چي کوم خائي نه پاتي وو هغه خائي نه۔

مفتی سید جانان: 1370 جی؟

جناب سپیکر: اؤ جسی، 1370-

* 1370 مفتی سید جانان: کیا وزیر صحت ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ ہر سال سرکاری ہسپتالوں میں مفت ادویات یا ادویات کیلئے رقم فراہم کی جاتی ہے؛

(ب) آیا یہ بھی درست ہے کہ مذکورہ ادویات یا ادویات کی رقم بعض ہسپتالوں کو زیادہ اور بعض کو کم دی جاتی ہے؛

(ج) اگر (الف) و (ب) کے جوابات اثبات میں ہوں تو:

(i) سال 2010 سے تاحال مختلف ہسپتالوں کو دی گئی ادویات اور مذکورہ مد میں رقوم کی تفصیل ہسپتال وائز اور ضلع وائز الگ الگ فراہم کی جائے؛

(ii) نیز ہسپتال کی طرف سے جن غریب و نادار لوگوں کو مفت ادویات فراہم کی گئی ہیں، انکے نام، تاریخ، ہسپتال کے نام کی تفصیل ایئر وائز و ضلع وائز فراہم کی جائے؟

جناب شہرام خان { سینئر وزیر (صحت) } : (الف) جی ہاں۔

(ب) جی ہاں۔

(ج) (i) سال 2010 سے تاحال مختلف ہسپتالوں کو دی گئی ادویات اور مذکورہ مد میں رقوم کی تفصیل ہسپتال وائز ایوان کو فراہم کی گئی۔ مزید برآں موجودہ صوبائی حکومت نے صوبہ کے تمام بڑے ہسپتالوں (تدریسی و ضلعی ہیڈ کوارٹر) میں مفت طبی سہولیات کی فراہمی کیلئے ایک ارب روپے کی خطیر رقم فراہم کی ہے۔ اس کے علاوہ حیات آباد میڈیکل کمپلیکس پشاور، انرم ہسپتال پشاور، ایوب میڈیکل کمپلیکس ایبٹ آباد اور INOR ایبٹ آباد کو کینسر کے مریضوں کے مفت علاج کیلئے بھی پچاس کروڑ روپے کی خطیر رقم فراہم کی گئی ہے۔

(ii) مختلف ہسپتالوں نے جن مریضوں کو مفت ادویات فراہم کی ہیں، انکی تفصیل درج ہے:

Detail of funds released to various District Hospitals for medicens from 2010 to 2014-06-08

S.No.	District Hospital	Budget released in Million				Number of Patients provided free treatment	Remarks
		2010-11	2011-12	2012-13	2013-14		

1.	District Head Quarter Hospital Abbottabad	7 (M)	10.4 (M)	10 (M)	7.910 (M)	63548	Admitted patient only
2.	District Head Quarter Hospital Bannu	9.5 (M)	10 (M)	12 (M)	11.3 (M)		Free medicine provided to all admitted patients
3.	District Head Quarter Hospital Bunir	8.5 (M)	14 (M)	14 (M)	4.500 (M)		
4.	District Head Quarter Hospital Batagram	4.5 (M)	10 (M)	10 (M)	2.6 (M)	500396	
5.	District Head Quarter Hospital Charsadda	6.5 (M)	10 (M)	10 (M)	26.095 (M)		Patient details are lying in the Health Directorate
6.	District Head Quarter Hospital	7.95 (M)	12.39 (M)	12.734 (M)	2.90 (M)	572308	
7.	District Head Quarter Hospital Haripur	8.97 (M)	10 (M)	10 (M)	11.3 (M)		
8.	District Head Quarter Hospital	4.2 (M)	6.4 (M)	6 (M)	5 (M)	315096	

	Hangu						
9.	District Head Quarter Hospital Kohat	5.6 (M)	10 (M)	8.5 (M)	3.95 (M)	282754	
10.	District Head Quarter Hospital Karak	8 (M)	11.213 (M)	11.5 (M)	29.058 (M)		
11.	District Head Quarter Hospital Mardan	12.8 (M)	13.35 (M)	12.90 (M)	2.68 (M)	630329	
12.	District Head Quarter Hospital Mansehra	7 (M)	11.425 (M)	1 (M)	5.02 (M)		
13.	District Head Quarter Hospital D.I.Khan	15.37 (M)	18.00 (M)	15 (M)	10.170	238815	
14.	District Head Quarter Hospital Dir Upper	6 (M)	11.5 (M)	16.6 (M)	3.735 (M)	22431	Indoor and OT Patient
15.	District Head Quarter Hospital Swabi	6.5 (M)	8 (M)	9 (M)	14 (M)	133031	
16.	District Head Quarter Hospital Swat	30.00 (M)	35.00 (M)	35.00 (M)	35.600 (M)		
17.	District Head Quarter Hospital Nowshera	1.5 (M)	2 (M)	2.2 (M)	4 (M)	55500	

18.	Bacha Khan Medical Complex Swabi	6.00 (M)	8.800 (M)	9.500 (M)	4.600 (M)		
19.	District Head Quarter Hospital Dir Lower	11.00 (M)	6.400 (M)	12.500 (M)	11.400 (M)	130914	
20.	Lady Reading Hospital Peshawar	56.500 (M)	60.00 (M)	60.00 (M)	60.00 (M)		
21.	Khyber Teaching Hospital Peshawar	36.200 (M)	28.700 (M)	46.00 (M)	21.600 (M)		
22.	Ayub Teaching Hospital Abbottabad	40.000 (M)	45.500 (M)	54.000 (M)	52.00 (M)		
23.	Mardan Medical Complex Mardan	10.000 (M)	20.00 (M)	20.00 (M)	193.000 (M)		
24.	Khalifa Gul Nawaz Hospital Bannu	2.500 (M)	8.00 (M)	8.00 (M)	3.390 (M)		
25.	Mufti Mahmood Memorial Hospital D.I.Khan	2.500 (M)	5.00 (M)	5.00 (M)	3.390 (M)		
26.	Hayatabad Medical Complex	33.00 (M)	37.500 (M)	37.500 (M)	28.000 (M)		

	x Peshaw ar.						
27.	Molvie Amir Shah Memori al Hospital Peshaw ar	12.000 (M)	18.000 (M)	18.000 (M)	13.75 (M)		
28.	DHQ Hospital Malaka nd	16.00 (M)	16.00 (M)	16.00 (M)	6.000 (M)		
29.	Services Hospital Peshaw ar	45.00 (M)	15.00 (M)	15.00 (M)	11.500 (M)		
30.	Naseer Ullah Khan Babar Hospital Peshaw ar.	45.000 (M)	20.5000 (M)	20.5000 (M)	20.560 (M)		

مفتی سید جانان: دا جی ما دا سوال کنبی غونبتي دی (ج) جز
کنبی "اگر (الف) و (ب) کے جوابات اثبات میں ہوں تو سال 2010 سے تاحال مختلف ہسپتالوں کو دی
گئی ادویات اور مذکورہ مد میں رقوم کی تفصیل ہسپتال وائز اور ضلع وائز الگ الگ فراہم کی
جائے؟" لاندی جی بیا دا بل دغہ کنبی مالیکلی دی چي "نیز
ہسپتال کی طرف سے جن غریب و نادار لوگوں کو مفت ادویات فراہم کی گئی ہیں، ان کے نام، تاریخ،
ہسپتال کے نام کی تفصیل ضلع وائز فراہم کریں؟" زہ جی کہ تاسو لبر غوندي
اوگورئ، دا جی دا توئل د خورو کالو دا ورخې جی ما
جمع کرې دی، دا 1460 دن راخی او بیا دیکنبي احتیاطی
طور باندې 370 دن ما ورنه د چھتیانو ایستی دی، بیا
جی دیکنبي 1090 دن پاتي کیری او زہ تاسو ته جی یو
دوہ مثالونہ د دي درته بیانوم، دیکنبي هنگو دے جی،
پہ آتھ نمبر باندې هنگو ته جی 29 ملین، دو کروڑ 90
لاکھ روپئی ورتہ ملاؤ دی او دا دوہ کروڑ 90 لاکھ روپئی
یومیہ جی راخی 26 ہزار 605 روپئی یومیہ مطلب دا دے د
یو ہسپتال خرچہ راخی۔ کہ تاسو جی لبر غوندي ہم دغہ

سوال کڻي مڱڪڻي اوگورئ، دا جي سوات په سوله نمبر باندې جي، دې ته 135 ڪرور روپي ملاؤ دي، 13 ڪرور 50 لاکھ روپي يوميه حساب سره جي راڻي ايڪ لاکھ 23 هزار 853 روپي، مطلب دا دے دا يوميه خرچہ راڻي. هم دغه شان جي دا نور ڄايونه دي، ليدي ريڊنگ هسپتال دے، دا نورڇيزونہ دي نو زما جي دا گزارش دے، دا زمونڙ ٽول ممبران غالباً دغه هسپتالونو ته ڄي، زه جي دا وايم چي ايڪ لاکھ يا دو لاکھ روپي خو پريبرده چي زه وايم چي دغه هسپتالونو کڻي به چا ته د دو هزار روپي ادويات هم نه ملاويڙي. زما دا گزارش دے جي، دا ڏيري زياتي روپي دي، دا دستينڊنگ ڪميٽي ته لار شي چي د دي صحيح تحقيق اوڪرلے شي چي د دي صحيح صورتحال ڄه دے جي؟

جناب سپيڪر: شھرام خان----

جناب منور خان ايڏوڪيٽ: سر! ديڪڻي زما يو ڪوئسچن دے.

جناب سپيڪر: ضمني؟

جناب منور خان ايڏوڪيٽ: جي ضمني سر. د دي مفتي جانان چي ڪوم ڪوئسچن دے او دي لسٽ کڻي ڪوم هسپتالونہ ڊسٽرڪٽ، په ديڪڻي سر! ما ته لڪي ڊسٽرڪٽ په لسٽ کڻي ڻڪاري نه، آيا هغلته هسپتال نشته يا هغلته بيمارياني نشته؟ د دي متعلق ڪه سر! شھرام خان لڙ مونڙ ته.....

جناب محمود احمد خان: سر، سر.

جناب سپيڪر: جي جي.

جناب محمود احمد خان: سر، زمونڙ ضلع هم پڪڻي نشته دے جي.

جناب سپيڪر: بيتني صاحب. تاسو ته دومره مضبوط زمونڙ ايم پي اے صاحب نه ڻڪارڊو شھرام خان!

جناب شھرام خان { سينيئر وزير (صحت) }: مهرباني سپيڪر صاحب. مفتي جانان صاحب يقيناً او زما نورو Colleagues چي ڪوم دے نو د ممبرانو صاحبانو ڪوئسچن بالڪل صحيح دے، دا ڪوم دوه ٿے چي نه دي اڇولي اصل کڻي دا ڪوئسچن ڏير زور دے جي **It's not a new one, it's a very old Question**. بل خبره دا ده جي چي د مفتي جانان صاحب خبري بالڪل ٽھيڪ دي، مونڙ ته هيڄ اعتراض نشته، زه وايم چي هر يو شه بالڪل صفا وي، مفتي جانان صاحب چي ڪوم ڪوئسچن ڪرے دے او د دي ڪوئسچن Answer چي سرے ورکوي نو زه په ايگريڪلچر کڻي ما ته ياد دي چي يو يو پلنده به

راتله **And that use to cost a lot** او بيا هغه ټولو ته ورکول، نو بهرحال هغه د دوئ حق دے، هغې باندي څه دغه نه کوؤ خو خبره دا ده چې **Details already** ورکړی دی، که دوئ ته نور تفصیل پکار وی، زه ورته معلوم یم، زما طریقه کار هر یو شے ورته معلوم دے، بالکل به راسره کښینی ډیپارټمنټ، که د هنگو غواری چې کوم یو دسترکت والا غواری، هغه ډی ایچ او سره، هغه به ورته مخامخ کښینوم، سیکرټری صاحب به ورسره ناست وی، نور لائن ډیپارټمنټس چې څومره دی چې دوئ کوم قسم تسلی کول غواری، کوم قسم کوئسچن کول غواری، هغه به ورته په هغه ځایي باندي، ټول به ورته راغونډ کړم، هغه ځایي چې کوم کوئسچن کول غواری، هغوی به هغلته **Answer** کړی، ان شاء الله څه پرابلم به ورته نه وی. تر څو پورې نور زه -----

جناب سپیکر: مفتی صاحب، مفتی صاحب۔

سینیر وزیر (صحت): زه جی یو بل، مفتی صاحب! یو خبره کوم نو بیا خیر دے تاسو ته، بله خبره دا ده جی چې څنگه دوئ د لکی خبره اوکړه یا بیټنی صاحب خبره اوکړه، یقیناً د هر یو ډیټیل پکار دے، ما اوس ډیپارټمنټ سره میتنگ اوکړو، مونږ ورته کلیئرکت دا خبره کړې ده چې کوم کوئسچن راځی، د هغې د پاره یو میکنزم جوړ کړئ چې هغه څه ټپوس کول غواری، پکار ده چې هغه **Answer** هغه طریقی سره په دې پیچ کښی به دې ممبرانو صاحبانو ته ورکړی کیږی، دا د دوئ حق دے چې دوئ ته انفارمیشن ورکړی شی. نو ان شاء الله فیوچر کښی هغه ټول څیزونه **Streamline** کوؤ، پوره ډیټیلز به دوئ ته ورکړی کیږی **And I hope** چې د دې سره د دوئ څه تسلی اوشی.

جناب سپیکر: مفتی جانان صاحب! ورومبه دا اوکړئ جی۔

جناب منور خان ایډوکیټ: لکه دا خو ډیر کلیئر کوئسچن دے چې **Required detail** ئے غوښتے دے او ډیپارټمنټ دومره هم نشی کولې چې یره بهی پوره ډیټیل ورکړی چې یره دغې دسترکت ته دومره ملاؤ شوی دی، لکه دې نورو دسترکتس ته ئې تفصیل ورکړی دے او دا بعضی دسترکتس پکښی پاتی دی. آیا د دې مونږ ته خو پته اندازه نه لگی سپیکر صاحب! بار بار دا خبره په دې فلور باندي کیږی چې یره دا ډیپارټمنټس ډیټیل سره جواب نه راستوی، تاسو هم په دې باندي بار بار دا خبره کړې وه، ایکشن مو اخستے وو نو کم از کم دې ډیپارټمنټس ته یو وارنگ

ورکول پکار دی چي یره دا خو صرف د یو کس خبره نه ده کنه، مفتی جانان سره به منسټر صاحب کښینی او خبره به ورسره اوکری خو دا خو د ټولې صوبې خبره ده نو په دیکښې کم از کم **Kindly** سر، تاسو دا یو بیا ډائریکشن جاری کړئ چي دا ډیټیل سره د دا دغه راستوی او بار بار دا خبره مطلب په دې فلور باندې کیږی، **It means** چي د اسمبلئ فلور-----

جناب سپیکر: شہرام خان به **Explain** کړی، شہرام خان۔

سینئر وزیر (صحت): بالکل زه د دوئ خبرې سره اتفاق کوم، ما ستارت کښې هم اووئیل، دا د دوئ **Right** دے چي دوئ ته کلیئر انفارمیشن ملاویږی، حکومت پکار دا دی ډیپارټمنټس چي هر یو شے شیئر کوی، پټولو والا څه خبره نشته، هر یو شے ښکاره دے، مخامخ دے، که پیسې ورکړې کیږی د غریبو خلقو د پاره ورکړې کیږی، که هغلته هسپتال کښې چا ته سهولت ملاویږی، هغه **Across the board** هر چا ته ملاویږی نو هغې کښې پټ پناه څه نشته، د دې خبرې سره مونږ اتفاق کوؤ بالکل، نه صرف هیلتھ، هیلتھ به زه ایشورنس ورکوم ان شاء الله چي ما ډیپارټمنټ ته هم اووئیل او نور ورته تاسو **Already** مطلب هغه ستاسو اختیار دے، پکار ده چي ټول ټھیک ټھاک انفارمیشن هر یو ممبر له ورکړئ، دیکښې د پټولو هیڅ څه خبره نشته۔

جناب سپیکر: مفتی صاحب۔

مفتی سید جانان: زه سپیکر صاحب، دا خبره کوم کنه، زه ډیر

تفصیل کښې نه ځم "نیز ہسپتال کی طرف سے جن غریب وناوار لوگوں کو مفت ادویات فراہم کی گئی ہیں، ان کے نام" دا نشته جی، تاریخ دا نشته، صرف ہسپتالونو نوم دے جی، زه ډیر تفصیل نه بیانوم، زه منسټر صاحب ته چي برائے خدا منسټر صاحب! ستا یو یو ہسپتال ته کرورونه، کرورونه روپئ ملاؤ دی، ستا لیډی ریډنگ ہسپتال ته 23 کروور 60 لاکھ روپئ څلورو کالو کښې ملاؤ دی، ستا خیبر ټیچنگ ہسپتال ته 130 ملین 13 کروور روپئ تا ته ملاؤ دی، ایوب ټیچنگ ہسپتال ته 129 ملین روپئ ملاؤ دی، مردان میډیکل کمپلیکس ته 23 کروور 50 لاکھ روپئ ملاؤ دی او بله عجیبه خبره جی دا ده چترال کښې، چترال جی په چوده نمبر باندې دے، چترال ته 36 ملین، تین کروور 60 لاکھ روپئ ورته ملاؤ دی او

يو مريض ته، دا مريضان دوئ مونڊر ته ليڪلي دي 22 هزار 331، يو مريض باندي يومية خرچہ -/1604 روپي شوې ده او وروستو داسي ځايونه دي چي 91 روپي يو مريض باندي خرچہ شوې ده. زما به منسٽر صاحب ته دا گزارش وي، لاندي دا هسپتالونه دي، دا مي هم جمع کري دي، زما دا گزارش دے، مونڊر دا غوارو چي دا پيسې صحيح ځايونو باندي اولگي خو زه سپيکر صاحب! وایم چي ليدي ريډنگ هسپتال ته خو مونڊر تاسو جي لار يو، يقين اوکړه که داسي شے درته درکري چي ته ئي خيټه کښي اومندي او فائدي والا خو پريږدوه چي تا ته فائده درکري. زما دا گزارش دے چي دا د کميٽي ته لار شي او ان شاء الله العظیم دا به د دغي صوبي او د دغي قوم د دغي غريبو خلقو مفاد کښي وي، منسٽر صاحب ته به مي دا گزارش وي.

جناب سپيکر: شهرام خان خو تاسو ته پوره تسلي اوکړه، زما خيال دے چي مفتي صاحب! هغوی خو تاسو ته اوئييل چي ټول ډيپارټمنټ به تاسو سره کښينوؤ. **Anyhow** شهرام خان که په دي باندي بيا څه خبره کول غواړي؟

سينيئر وزير (صحت): زه يو پيره بيا دا خبره کوم.

جناب منور خان ايډوکیټ: اصل خبره دا ده جي چي هغلته کښي تپوس اوشي چي کومي پيسې لگيدلي دي نو کم از کم بيا ايم پي ايز ته د هغي حلقې چي کوم نمائنده وي، هغه هغه هسپتال ته تلې شي، هغلته معلومات کولے شي چي تا څنگه دا پيسې لگولې دي؟ چي زما خوا ته ډيټيل نه وي، زما خوا ته د دي پوره تفصيل نه وي نو زه شهرام خان ته دا خبره ځکه کوم، دا موقع د ايم پي ايز ته ملاؤ شي چي کم از کم هغه هسپتال چيکنگ کوي چي پره دا پيسې ورته کسانو ته ملاؤ شوي دي، دا چي کوم فنڊ ورته ملاؤ شو دے که نه؟

جناب سپيکر: جی، شهرام خان۔

سينيئر وزير (صحت): مهرباني جي. زه دي فلور آف دي هاؤس ته يو پيره ريکويست هم کوم دي ټول هاؤس ته، هغه بله ورځ هيلته باندي ډيبيټ وو، بيا ډير ورونږه خويندي نه وو، دا يواځي زما **Responsibility** نه ده، تههک شوه **As a Minister** بالکل ده خو دلته ټول **Elected representatives** ناست دي، د دوئ خپلي حلقې دي، هغلته هسپتالونه دي، زه دوئ ته دا ايشورنس ورکوم چي دوئ، او دوئ زمونږ مطلب دا دے **Strength** دے زمونږ او خصوصاً د هيلته د

پاره وایم چې دوتن بالکل تلې شی، دیکښې د وینا ضرورت نشته، زه درته وایم تاسو لار شئ مونږ سره مدد اوکړئ، ځان سره مدد اوکړئ، دې قوم سره مدد اوکړئ لار شئ اوگرځئ، چهاپې اولگوئ، چیکنگ اوکړئ، کوم ځانې کښې څه **Loopholes** دی، پرابلمز دی، **Identify** ئې کړئ، ایکشن اخستل زما کار دے، دا ورله زه فلور آف دی هاؤس ایشورنس ورکوم خو دوتن د مونږ سره راپاڅی او دوتن د مونږ سره هیلپ اوکړی. تر څو پورې د مفتی صاحب خبره ده، زه بیا دا خبره کوم او ایم پی اے صاحب خبره هم کوی چې دوتن تهیک خبره کړې ده چې د دې انفارمیشن نشته، هغه به هم دوتن ته **Provide** کړو، گوره کوم کوم پکار وی هغې له به هغوی خپل خپل دغه والا ورکړو او دوتن د هغه انفارمیشن واخلي، لار د شی او هغلته که دوتن لیر تکلیف اوکړو، دې سره مختلف فائدي کیده شی. یو دا ده جی چې خلقو ته سهولت ملاو شی، **System strengthen** شی. دویمه خبره دا ده چې هغلته کوم خلق کار کوی چې دا عوامی نمائندگان تپوس کوی، دوره، درې څلور پیرې لار شئ **Automatically** به هغوی ته احساس پیدا شی چې تپوس کولو والا شته؟ او ایکشن اخستو والا هم شته، لهذا هر یو شے به **Automatically** تهیک کیری خو که صرف اسمبلئ کښې تپوس کولو سره، بیا دا وایم چې هر څه به نه تهیک کیری چې تر څو پورې مونږ په گراؤنډ باندې هم یو بل سره مرسته اوکړو او مفتی صاحب ته زه وایم کښینئ راسره، څه ډیټیل پکار وی او گوره کښیناستو د پاره ځکه وایم چې زما د نالچ د پاره هم شی چې ما ته هم پته اولگی، کوم ځانې کښې کمزوری وی چې هغه لاره مونږ بنده کړو یا کوم ځانې کښې غلط کار کیری یا کار تهیک نه کیری چې هغې کښې مونږ **Improvement** راولو ان شاء الله، نو د دې ټولو په مدد سره به کیری ان شاء الله.

جناب سپیکر: مفتی صاحب.

مفتی سید جانان: زه جی دا وایم کنه، منسټر صاحب وائی چې مونږ ته نشاندهی اوکړئ، دا ډیره ښه موقع ده جی، مونږ د دې منسټر صاحب په نیت باندې شک نه کوؤ، زه جی وایم چې دا پیسې نه لگی په غریبانو باندې، زه دلته وایم که نه وی دا صوبائی اسمبلئ د یو دوه کسان اولیری، لیدی ریډنگ هسپتال کښې به د دنیا خلق وی، هغوی د دا تپوس اوکړی چې چا ته څه سهولت ملاویری. زه جناب سپیکر صاحب، **علی وجه البصیرت** وایم چې دا ډیرې لوئی پیسې دی او دیکښې داسې داسې کیری، دا پیسې غریبانو

ته نه رسي، ديکښي به منسټر صاحب هم مسئله نه جوړوي، مونږ به هم نه جوړوؤ، کميټي ته د لار شي، کميټي کښي به کښينو، که تحقيق وي هم دا لگيدلي وي، مطلب دا دغه ښه خبره ده خو زه وایم چې دا پيسې نه دي لگيدلي په دغه هسپتالونو باندې، هسپتالونو ته دا ټول ايم پي اے ګان ځي، دا ټول خلق ځي، دا نه دي لگيدلي. منسټر صاحب! تا ته زمونږ دا گزارش دے دا د ستيندنگ کميټي ته لار شي، هغلته به کښينو ورباندې.

جناب سپیکر: مفتی صاحب۔

مفتی سید جانان: جی۔

جناب سپیکر: ریکویسټ خو هغه ډیر بهر پور اوکړو او دا یو ایشورنس هم تاسو ته درکړو نو تاسو اوگورئ Immediately ورسره کښینی او دغه ورسره اوکړئ۔۔۔۔۔

سینیئر وزیر (صحت): سپیکر صاحب! زه ورته بیا وایم چې کوم ځایي کښي Loopholes دي، ما سره د کښینی، زما پکښي څه انټرسټ دے، هیلته سستم دے۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: شهرام خان! تاسو دا مهرباني اوکړئ چې Immediately دوئ سره میتنگ سیت کړئ۔

سینیئر وزیر (صحت): تههیک شو جی۔

جناب سپیکر: او Concerned department، د دوئ د دسترکت ډیپارټمنټ چې کوم دغه دی او چې کوم دا کوئسچن کښي دی نو هغه دوئ سره لږ پراپر میتینګ اوکړئ۔

سینیئر وزیر (صحت): راروانه هفته کښي چې کومه ورځ وی یو بل سره به، اوس بریک کښي کښينو، ورځ د راته اوښایي چې کله دوئ وائی، زه به ورسره اوکړم ان شاء الله جی۔

جناب سپیکر: تههیک شو جی۔

سینیئر وزیر (صحت): تھینک یو۔

جناب سپیکر: ہس جی، مولانا صاحب۔

جناب محمد عصمت اللہ: جناب سپیکر صاحب، د دي مسئلي دلته د راپورته کيدو نه وروستو دا مسئله يواځي د مفتي جانان صاحب او د منسټر صاحب نه پاتي کيږي، دا د دي ټول هاؤس پراپرټي ده جی، نو لہذا دا انتہائی، مخکښي نه مونږ د دغه شي نه تنگ یو او دا د منسټر صاحب د

دور نه مخکښنی خبره ده، نو لېذا عرض دا دے چې دا د سټینډنگ کمیټی ته لار شی نو دې نه به دوه فائډي اوشی جی - - - - -

جناب سپیکر: Sitting چې څوک، چې څوک **Concerned** وی نو شهرام خان هغه به ټول رااوغواړی چې کوم کوم ډسټرکټ کښی ایشو وی.

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: جی سردار حسین صاحب، بیا جعفرشاه صاحب، د دې نه پس ستا چې کوم پینډنگ کوټسچن وو نو هغه به مونږ واخلو.

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب، دې باندې دغه کوم. منسټر صاحب ډیره زیاته ښه خبره اوکړه او پکار هم ده چې داسې **Reaction** یا **Reply** کیری نو سپیکر صاحب! که مونږ دې سوال ته اوگورو، بیا د هغې جواب ته اوگورو، ستاسو مخامخ ته هم دا ریمارکس به پراته وی، د ډیپارټمنټ غیردمه دارئ ته اوگورئ یا د ډیپارټمنټ غیرسنجیدگئ ته اوگورئ چې په ریمارکس کښی وائی چې **Free medicines provide to all admitted patients**. بیا **Next** وائی چې **Patients detail are lying in the Health department**. بیا **Next** وائی چې **Patients detail are under preparation**. د دې مطلب دا دے چې دې ممبر صاحب یو سوال راوړے دے او دے تپوس کوی او دیکښی هیڅ شک نشته منسټر صاحب خبره اوکړه چې که ټول لستونه چهاپ کیری نو په دې باندې ډیره زیاته خرچہ راځی، د دې نه مونږ انکار نه کوؤ خو دې کوټسچن له په دې شکل کښی په صفر کښی ضرب ورکول، داسې خو هم کیدے شوه کنه چې په ځائی د دې چې 124 کاپیانی د تیاری شی، ښه خبره دا وه چې درې کاپیانی تیاری شوي وے، څلور کاپیانی تیاری شوي وے، ما به هم ممبر صاحب ته ریکویسټ کړے وو او اپوزیشن نورو ملگرو ته به مونږ ریکویسټ کړے وو خو دا شے به اوپن شوے وو. میدیا ته به تلے وو، ممبرانو به ځان له لټون کړے وو. سوال دا دے سپیکر صاحب! چې دلته مونږ نه منسټر صاحب غواړی هم دا چې دا شے د ښکاره شی، مثال یو هسپتال ته 21 ملین روپئ تلې دی او ډائریکټریټ یا ډیپارټمنټ دا خبره کوی چې دا د غریبانانو مریضانو په دویانو باندې لگیدلې دی او که بیا یو ممبر تپوس کوی چې ما له د هغه نوم راکړه، د هغه د پلار نوم راکړه او د هغه ایډریس راکړه نو بیا به په جواب کښی

دا وئیلی کیری چی هغه ریکارڈ په ڈائریکٹریٹ کبھی پروت دے۔ لکه دا جواب دے چی دا مفتی جانان صاحب د دلتہ اوس دا سوال نہ کوی، دے به ڈائریکٹریٹ ته لار شی نو هغوی به ورته دا خبره اوکری، نو دا لا خبره ده؟ دا خو د دې ایوان استحقاق مجروح شو، مجروح کیری۔ سپیکر صاحب! چی داسی قسم له سوال راخی، مونیر به حکومت سره دومره گزاره کوؤ چی په خانی د دې چی 124 کاپیانی چھاپ کوی، پینخه کاپیانی د چھاپ کوی، شپیر کاپیانی د چھاپ کوی، اووه کاپیانی د چھاپ کوی، نو زه اوس هم دا گنرم، مفتی صاحب چی خنگ خبره کوی چی دا دویانی حقیقت دا دے چی صحیح خلقو ته نه رسی او چی دا رسی نو بیا د دې خبری نه یره ولی پکار ده؟ پکار ده چی دا ریکارڈ مخی ته راشی کنه او چی دا په کرورونو روپی دوتی په اشتہارونو باندی لگوی نو دا په دیتیل ورکولو باندی که یو دوه لکھے روپی اولگیدی نو زما یقین دا دے چی خه دومره لویه خبره خو نه ده۔ نو سپیکر صاحب، بالکل د دیپارٹمنٹ د طرف نه مذاق نه دے پکار، منسٹر صاحب دا خبره کوی چی ما ته ئی په گوته کرئی، زه ورته دا خبره په گوته کوم چی د دې خپل دیپارٹمنٹ نه تپوس اوکری چی آیا دا ذمه واره جواب دے؟ دا خو ډیر غیر ذمه واره جواب دے۔ دا خو د دې ټول ایوان استحقاق چی دے هغه مجروحہ کیری نو منسٹر صاحب ته زما دا ریکویست دے چی اول دلتہ په خپل دیپارٹمنٹ باندی Suomoto واخلی نو بیا به ان شاء الله نوره خبره کوؤ۔

جناب سپیکر: جی شہرام خان! شہرام خان، اگر۔۔۔۔۔

سینیئر وزیر (صحت): زه یو۔۔۔۔۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیل: جناب سپیکر! منسٹر صاحب نے جو بات کی ہے، میں اس پر۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جی جی، اچھا پھر اس کو میں موقع دوں گا، (مداخلت) آپ نے ایک دفعہ بات کی ہے،

ہماری میڈم انیسہ زیب۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیل: میں یہ بات کرنا چاہتی ہوں جناب سپیکر۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: انیسہ زیب! بات کر رہی ہیں۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیل: شکریہ جناب سپیکر، آپکی بڑی مہربانی۔

(مداخلت)

محترمہ انیسہ زیب طاہر خلیلی: لیکن یہ باریوں کی بات نہیں ہے، Relevance کی بات ہے۔ بنیادی طور پر بائک صاحب نے جو پوائنٹ اٹھایا، یہ بہت Important ہے ظاہر ہے، ٹھیک ہے Patients کی تعداد Sixty thousand, seventy thousand ہے، آپ دیکھیں کہیں بھی Consistency نہیں ہے، کسی جگہ ڈیٹیلز ابھی آرہی ہیں، نہیں آرہی ہیں۔ آج کل ٹیکنالوجی کا زمانہ ہے جناب سپیکر، اور منسٹر صاحب تو ساتھ ہی آئی ٹی کے منسٹر بھی ہیں، ایک سی ڈی میں یہ ڈیٹیلز ڈال کر Relevant ہندوں کو دیدیں، It should not be that expensive کہ ان کے پاس بھی جو ڈیٹا ہے، کمپیوٹرائزڈ ہے اور ایک کاپی آپ کے نوٹس کیلئے سامنے اسمبلی میں رکھ دیں تمام ڈیٹیلز کے ساتھ، اگر پریس ملاحظہ کرتا ہے یا جو بھی ہو لیکن یہ نام اور پتے آنے چاہئیں اور ابھی بھی افسوس اس بات کا ہے کہ جواب میں کئی جگہوں پر یہ لکھا ہے کہ ابھی پراسیس ہو رہی ہیں، ابھی نام اور ڈیٹیلز جمع کی جا رہی ہیں تو اس کا مطلب ہے There is already جو ایک سسٹم ہے It is not in play اور یہ چیز بہت Important ہے کہ منسٹر صاحب اس پر Clarify کریں کہ ڈیٹا کہاں پر ہے، کس طرح پڑا ہوا ہے، کیا کمپیوٹرائزڈ ہے، کیا ان کے پاس Daily basis یا Monthly basis پر یہ رپورٹ آرہی ہے؟ تو وہ ہاؤس کے ساتھ اور خاص طور پر جس نے کونسلین موڈ کیا ہے اس کے ساتھ شیئر ہونا چاہیئے، باہر جا کر کوئی بھی ڈائریکٹوریٹ میں ریکارڈ نہیں دیکھ سکتا۔

جناب سپیکر: شہرام خان!

سینیئر وزیر (صحت): سپیکر صاحب، مہربانی۔ تھیک دی خبری، زہ ورسرہ اتفاق کوم۔ خبرہ دا دہ جی چہ کوم انفارمیشن نہ دے راغلے، ما ستارت کینی اوئیل I repeat my words again چہ د دوئ حق دے چہ دوئ تہ پتہ اولگی چہ خہ روان دی؟ د دیپارتمنت Responsibility دہ چہ دی آنریبل ہاؤس تہ، د دی آنریبل ممبرز تہ، دا Public representatives دی او دوئ سرہ ٹی شیئر کری او زما پہ چا باندي د پردی اچولو خہ ضرورت نشته Because I am here to improve the health services کوی۔ زہ بیا دا خبرہ کوم چہ بالکل او انیسہ زیب صاحبہ ہم خبرہ اوکرہ، چشم پوشی نہ کوؤ، نہ کول پکار دی او نہ بہ چرہ اوکرہ، چہ کوم سرے غلط کار کوی تپوس بہ ترہ کوؤ، کوم سرے چہ تھیک کار کوی ہغہ تہ شاباشی ملاویدل پکار دی۔ دیکہی چہ کومی کمزور دی، ما مفتی جانان صاحب تہ ریکویست ہم اوکرو او دی تول

هاؤس ته كوم چي كشيئي راسره او كوم خائي كشي
 ديپارتمنت كشي كمزورئ دي، هغه Identify كول او هغي
 باندې كار كول، هغي باندې Already مونير كار شروع كره
 دے او كمپيوٽرائزيشن، آٽوميشن د هيلته ديپارتمنت
 Already in progress دے، په هغي باندې كار شروع دے بلڪه
 مونير دا هم وايو چي آئنده د پاره او دغه د پاره دا
 هاؤس كشي دا نظام كمپيوٽرائز كره چي د دي پيپر نه
 خلق خلاص شي چي بس راخي او په ويسك باندې تا ته په
 سكرين باندې ٽول انفارميشن راخي، It would be easy .

(تاليل)

جناب سپيڪر: ماشاء اللہ۔

سينيئر وزير (صحت): زما د طرف نه به دا Recommendation وي۔

جناب سپيڪر: د هغي مونير باقاعده آفيشلز چي دي، مونير
 فيصله هم كره ده۔۔۔۔۔
سينيئر وزير (صحت): او جي۔

جناب سپيڪر: او ٽول زمونير سسٽم چي دے نو هغه گورنر سره
 دغه كوؤ او دلته مونير د هغي د پاره بجت هم ايلوڪيٽ
 كره دے چي ان شاء الله تعالى دلته په اسمبلي هال كشي
 به ٽول دغه باندې چي دے نو كمپيوٽر لگي ان شاء الله۔

سينيئر وزير (صحت): آئي تي ديپارتمنت به هغي كشي اوشي ان
 شاء الله، آئي تي ديپارتمنت Proposal already دغه كره دے۔

جناب سپيڪر: او تاسو ديپارتمنت سره هغوي په رابطه كشي
 دي؟

سينيئر وزير (صحت): بس ستاسو دغه پڪار دے جي،

I hope that everybody study-----

جناب سپيڪر: هس جي، سيد جعفر شاه صاحب، سيد جعفر شاه صاحب۔

جناب جعفر شاه: تھينڪ يو، جناب سپيڪر۔

جناب سپيڪر: کونسن نمبر 1497۔

* 1497 _ جناب جعفر شاه: کیا وزیر صحت ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ محکمہ نے صوبے کے مخصوص اضلاع میں 'صحت کا انصاف' کے نام سے
 ایک پروگرام شروع کیا ہے;

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو:

(i) مذکورہ پروگرام کیلئے فنڈنگ کا ذریعہ کونسا ہے، اس پروگرام کی کل لاگت کتنی ہے اور جن جن مدت میں رقم خرچ کی گئی ہے، کی تفصیل فراہم کی جائے؛

(ii) مذکورہ پروگرام کیلئے کتنا عملہ تعینات کیا گیا ہے، ان کو تنخواہ کی مد میں کتنی رقم ادا کی جا رہی ہے نیز عملہ کی تعیناتی کا طریقہ کار کیا ہے؛

(iii) مذکورہ پروگرام کے اشتہارات پر جملہ اخراجات کی تفصیل اور ضلعوں کا انتخاب کونسے پیمانے پر کیا گیا ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب شہرام خان { سینئر وزیر (صحت) } : (الف) : جی ہاں، یہ درست ہے، مذکورہ پروگرام صوبے کے چار اضلاع پشاور، چارسدہ، مردان اور صوابی میں شروع کیا گیا ہے۔

(ب) مذکورہ پروگرام کی فنڈنگ ڈبلیو ایچ او اور یونیسیف کر رہا ہے۔ ضلع پشاور میں اس مہم کیلئے 124 ملین روپے مختص کئے گئے ہیں جو کہ مندرجہ ذیل مدت میں خرچ کئے جا رہے ہیں:

1- سیکورٹی کے انتظامات:

a- پولیس کی ٹرانسپورٹیشن کیلئے 20 ملین روپے یونیسیف مہیا کر رہا ہے۔

b- پولیس اہلکاروں کی خوراک کیلئے 27 ملین روپے ڈبلیو ایچ او مہیا کر رہا ہے۔

2- قطرے پلانے والی ٹیوں وغیرہ کا خرچہ 60.42 ملین روپے ہے۔

3- اشتہارات کا خرچہ 26.58 ملین روپے۔

مذکورہ مہم کیلئے ٹیوں کی تعداد ضلع وائرڈ درج ذیل ہے:

پشاور 4202

مردان 1936

چارسدہ 1260

صوابی 1130

ہر ٹیم دو افراد پر مشتمل ہوتی ہے اور ہر فرد کو پانچ سو روپے یومیہ فی مہم روزانہ کے حساب سے دیئے جاتے ہیں جو کہ ایک راؤنڈ میں ایک دن کیلئے دیئے جاتے ہیں جہاں تک ان کی تعیناتی کا طریقہ کار ہے، اس میں دو طرح کے اہلکار لیے جاتے ہیں۔

- 1- موجوده ہیلتھ کا عملہ جس میں زیادہ تر LHWs شامل ہیں۔
- 2- اس کے علاوہ متعلقہ یونین کونسل سے رضاکاروں کو لیا جاتا ہے جن کی ہیئت کا معیار مندرجہ ذیل ہے:

1- رضاکار پڑھا لکھا ہو۔

2- عمر 18 سال سے کم نہ ہو۔

3- متعلقہ یونین کونسل کا باشندہ ہو۔

ان ٹیموں کو باقاعدہ ٹریننگ دی جاتی ہے مزید برآں صحت کا انصاف مہم ضلع پشاور میں 12 مراحل جبکہ دیگر اضلاع میں چار مراحل میں مکمل کی جائے گی۔ مہم کی تشہیر کی ذمہ داری یونیسیف کی ہے اور ان اضلاع کا انتخاب ڈبلیو ایچ او اور دیگر عالمی اداروں کی سفارشات پر کی گئی ہے کیونکہ مذکورہ اضلاع کو پولیو وائرس کا Main hub تصور کیا جاتا ہے۔

جناب جعفر شاہ: 1497؟

جناب سپیکر: 1497-

جناب جعفر شاہ: 1497، سپیکر صاحب! دیکھنی دوئ جی چہ کوم
 ڈیٹیلز راکری دی، "صحت کا انصاف پروگرام" حوالہ سرہ ما سوال
 کمرے وو، پہ دیکھنی جی دا دی چہ دوہ کروہ پینخہ
 شپیتہ لکھہ اتیا زرہ پہ ایڈورٹائزمنٹ باندی لگیدلی
 دی پہ اشتہار باندی، دوہ کروہ پینخہ شپیتہ لکھہ
 اتیار زرہ روپی، سپیکر صاحب! دوہ کروہ اویا لکھہ
 روپی پہ خوراک باندی لگیدلی دی۔ جناب سپیکر صاحب،
 دوہ کروہ روپی تش پہ ٹرانسپورٹیشن لگیدلی دی، جناب
 سپیکر صاحب! اتہ اتیا لکھہ روپی د ورخی رضاکارانو
 تہ تنخواہ ورکری شوہ دہ او دا تولی خوارانی روپی چہ
 دی دا 124 ملین دی نو زہ حیران یم جی چہ دیکھنی بہ
 مونبر خہ د صحت انصاف راولو چہ دا دومرہ پیسی مونبر
 پہ دی مدونو باندی خرچ کوؤ او دا اشتہارونہ د خہ شی
 وؤ؟ دا موجودہ ستاف چہ پہ دی ڈیپارٹمنٹ کسہ ناست دے
 نو دا د ہغی پہ وساطت باندی ولی نہ استعمالیدی چہ د
 ہغی Capacity مونبر Build کری وے او د دی صحیح ریزلٹ
 راغلے وے او د دی جی ریزلٹس خہ دی؟ نو زہ بہ دا
 تپوس ہم اوکرم د منسٹر صاحب نہ خکھ چہ کوم منسٹر
 صاحب پہ دی باندی ڈیر بریتونہ تاوہل نو ہغہ خونن

نہ دے راغلے او د ہغہ (تہقہمہ) بیا بیان دا وو چہ
 وائی Poor performance دے نو زہ بہ د منسٹر صاحب نہ دا
 پبنتنہ کوم چہ د دے لبر وضاحت اوکری۔

محترمہ نگہت اور کزئی: جناب سپیکر! اس پہ۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جی جی، میڈم۔

محترمہ نگہت اور کزئی: ابھی تو میری باری آسکتی ہے۔

جناب سپیکر: اچھا، چلو بسم اللہ، سپلیمنٹری۔

محترمہ نگہت اور کزئی: جناب سپیکر صاحب! یہ جو 'صحت کا انصاف' کے بارے میں انہوں نے بات کی ہے، میں آپ سے پہلے بھی ایک ریکویسٹ کر چکی ہوں کہ سر! یہ پولیو جو ہے اس کی وجہ سے تمام پاکستان پر سفری پابندیاں لگی ہیں جناب سپیکر صاحب، میں ہیلتھ منسٹر صاحب سے بھی یہ درخواست کروں گی کہ اس میں باقاعدہ طور پر جو یونیسف کا ادارہ ہے اور ڈبلیو ایچ او ہے جناب سپیکر صاحب، چونکہ یہ صحت کے ساتھ منسلک ہے اور میں آپ کی اجازت سے جناب سپیکر صاحب، میں چاہتی ہوں کہ اس پر ایک ایسی قرارداد آنی چاہیے کہ 2012 میں تو یہ پولیو کے کیسز نہیں تھے، اس کے بعد کیسز جو ہیں خاص طور پر KPK اور فاٹا میں زیادہ ہو گئے ہیں اور 77 ملین ڈالر ہم نے اسلامک بینک سے لیکر یونیسف کو اور ڈبلیو ایچ او کو دیئے ہیں۔ جناب سپیکر صاحب، اس کے بارے میں ایک قرارداد یا ایک ایسی تحریک التواء کی آپ مجھے اجازت دیں تاکہ منسٹر صاحب اس کو Thrash out کریں اور اس کو دیکھیں کہ یہ 77 ملین ڈالر جو ہیں، یہ یونیسف کھا گیا ہے یا ڈبلیو ایچ او کھا گیا ہے اور وہ ابھی تک عہدوں پہ بیٹھے ہوئے ہیں جبکہ بدنامی ہمارے پاکستان کی ہو رہی ہے، جبکہ بدنامی ہمارے خیبر پختونخوا کی ہو رہی ہے، جبکہ بدنامی ہمارے ہیلتھ ڈیپارٹمنٹ کی ہو رہی ہے۔ تو جناب سپیکر صاحب، میں آپ کے توسط سے ہیلتھ منسٹر سے یہ درخواست کروں گی کہ جیسے 'صحت کا انصاف' کی انہوں نے بات کی ہے، اسی طرح پولیو کے بارے میں جو یہ 77 ملین ڈالر کی بات ہے تو اس کے حقائق جو ہیں وہ عوام کے سامنے آنے چاہیے اور جو لوگ اس میں قصور وار ہیں یعنی یونیسف اور ڈبلیو ایچ او، جو اپنے عہدوں پر جو لوگ بیٹھے ہیں، ان کو بھی ہٹانا چاہیے۔ تھینک یو جناب سپیکر۔

جناب سپیکر: جی شہرام خان۔

جناب منور خان ایڈوکیٹ: جناب سپیکر! سپلیمنٹری۔

جناب سپیکر: سپلیمنٹری، ٹائم کا بھی خیال رکھیں کیونکہ۔۔۔۔۔

جناب منور خان ایڈوکیٹ: ٹائم کا خیال رکھوں گا جی۔

جناب سپیکر: تاکہ اور کون کسچن کا بھی موقع ملے۔

جناب منور خان ایڈوکیٹ: جناب سپیکر! جیسا کہ جواب میں انہوں نے فرمایا ہے کہ مذکورہ پروگرام صوبے کے چار اضلاع پشاور، چارسدہ، مردان اور صوابی میں شروع کیا ہے، سر! مجھے ذرا منسٹر صاحب اسکی تفصیل بتائیں کہ اس کا Criteria کیا تھا کہ صرف ان چار اضلاع کو پورے صوبے میں شامل کیا ہے اور باقی صوبہ اسی طرح رہ گیا ہے، اس کا کیا Criteria تھا؟ اور کس کے کہنے پر، چیف منسٹر کے کہنے پر اس طرح ہوا ہے یا کوئی کمیٹی بنائی گئی تھی؟ ذرا اسکی تفصیل ہمیں اگر منسٹر صاحب دیدیں تو بڑی مہربانی ہوگی۔

جناب سپیکر: جناب شہرام صاحب۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خلیلی: سر، اس پہ میرا ایک سپلیمنٹری کو کسچن ہے۔

جناب سپیکر: ہاں میڈم۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خلیلی: شکر یہ جناب سپیکر۔ اس میں ڈیٹیلز تو دی ہیں لیکن ساتھ ہی یہ بتایا ہے کہ اس میں رضاکار استعمال ہوئے ہیں، ویسے انہوں نے اپنی جگہ ٹیم بتائی ہے کہ ہر ایک ٹیم میں دو افراد ہوں گے لیکن Preparation نہیں بتائی، لیڈی ہیلتھ ورکرز کتنی استعمال ہوئی ہیں، رضاکار کتنے استعمال ہوئے ہیں؟ یہ ہمیں Exactly اندازہ نہیں اور اگر آپ دیکھیں کہ وہ Five hundred rupees per head, per round ہے تو ایک ٹیم کتنے راؤنڈ لگا رہی ہے، اس میں یہ بھی ہمیں کوئی ڈیٹیلز نہیں بتائی۔

جناب سپیکر: جی شہرام خان۔

جناب شہرام خان { سینئر وزیر (صحت) } : مہربانی سپیکر صاحب۔ یو جو دا دے چی یقیناً دا ہاؤس They want to know چی What has happened, what is the reason? It's not just لکیدلی دی، د دے شا تہ یا مخکشی تاسو اوگورئ، دا نن چی کوم Travel restrictions لکیدلی دی، دا هغی وخت کشی Foresee کیدل چی هسی نہ پہ دنیا کشی دا دغه وو چی پینبور 'ریزروائر' دے د پولیو پہ دنیا کشی او بل لاء ایند آرڈر پرابلمز وو، د مخکشی نہ وو، دا ورکرز بہ

تلل، هغوی ته پرابلمز وو، بیا اوونرشپ اخستل وو. د دې Cause ته اوگورئ "صحت کا انصاف" باندې زما د ډیرو ورونرو به صرف په دې باندې اعتراض وی چې نوم ئے "صحت کا انصاف" دے خو زه دا وئیل غواړم چې مقصد دا وو چې Awareness راشی، Clarity راشی، پولیتیکل لیډرشپ دا اونرشپ واخلی او On ground مونیر پخپله ټول تلی یو، چیف منسټر صاحب پورې تلی دی او د هغې ټیمونو د حوصله افزائی د پاره او هغه پروگرام مخکښې بوتلو د پاره چې دا ډراپس دا پولیو ویکسین ماشومانو ته اورسی. پرون هم په بنون کښې یو کیس شوه دے، څو ورځې مخکښې یو بل کیس شوه وو، په وزیرستان کښې ډیرو خلقو د وجې، زه دا خبره به بل خوا نه بوخم، راغونډوم به ئے خو هلته ویکسین نه ورکړے کیږی، پولیو کیسز Increase کیږی او د هغې Effect بیا په بنون باندې راروان شو نو مونیر دا وایو چې په دیکښې کوم ډیټیلز ورکړی شوی دی، یو دا څلور ضلعي چې خوښې شوې وې دا د ډبلیو ایچ او په Recommendation باندې، منور خان صاحب څنگه ټپوس اوکړو، د ډبلیو ایچ او په Recommendation باندې او د هغوی په وینا باندې چې یره دا دا ایریا High risk areas دی، نو په هغه وجه باندې شوې وې. دویمه خبره دا ده په دې چې کوم فنډ لگیدلے دے د هغې مقصد دا وو چې Awareness create شی، It was one of the best program ever launched by any government. تههیک شو جی، In the history of Pakistan. Reason being چې هغه Replicate شو په کراچئ، هغه Replicate شو اوس چې کوم دے نو یو اے ای هغې د پاره فنډنگ کوی په Eleven ډسټرکټس د خیبر پختونخوا کښې او په فاتا کښې او هغوی وائی هم هغه شان پروگرام راؤړئ چې کوم "صحت کا انصاف" کښې کوم Adopt شوه وو او هغه د دې د پاره وو چې هغه ټیم ته صرف پولیو ډراپس نه دی ورکول جی، خلقو له سیکورټی هم ورکول دی. دا کومې پیسې چې شوې دی په دیکښې خوراک، هغه پولیس والا عاجزانان سحر نه تر ماشامه پورې ولاړ وی، څوک پرسان حال نه وو، ټپوس والا نه وو، خوراک ئے ورله ورکړے دے، هغوی ټرانسپورټیشن ئے ورله ورکړے دے او کوم هیلتھ ورکرز چې کوم، په دیکښې وو، په هغې کښې 250 rupees به ورته ملاویدې، هغه مونیر هغه پروگرام دغه کولو د پاره Five hundred rupees ځکه کرو چې Encourage شی، Incentives ئے ورله ورکړل، This was very

very important ڇه تقريباً اته زره سيڪورٽي اهلڪاران ڇي
 ڪوم دے نو پوليس والا په ديڪڻي Involve وو روزانه په
 بنياد سره او الحمدللہ ڇه Incident نه وو شوے، نو هغه
 دغه ته هم اوگورو۔ بله خبره دئ دا اوکړه ڇي
 يونيسيف، ڊبليو ايڇ او هغه يو Independent bodies دي، د
 هغوى خپل يو طريقه ڪار دے او ڪه په رولز ڪڻي داسي
 ڇه وي، ما ته ڇه مسئله نشته We can always ask them او
 هغوى به مونږ له جواب راکوى خو ڇي تر څو پورې د
 پروگرام "صحت کا انصاف" خبره ده جي نو هغه يو مقصد د
 پاره شوى دي او مقصد دا وو زمونږ د ماشومانو مستقبل
 نور ڇه په هغې ڪڻي ڇه خبره نه وه او الحمدللہ، خبره
 راغونڊوم ڇي اخرنى Samples ڇي هغه ڪوم ريزلٽ راغله
 دے، په هغې ڪڻي د پيښور ڇي ڪوم وائرس وو، هغه په
 Environmental samples ڪڻي هغه Negative راغله وو جبکه
 لاهور ڪڻي او په نورو ځايونو ڪڻي Positive راغے، That
 I hope was the achievement of Sehat Ka Insaf Program ڇي
 This will satisfy the honorable Member, Jaffar Shah Sahib او

تھيڪ به وي ڇه مسئله به نه وي ان شاء الله۔

جناب سپيڪر: جعفر شاه صاحب۔

جناب جعفر شاه: او جي، تهينڪ يو منسٽر صاحب۔ او زه بيا
 وaim جي ڇي دا خو د شوڪت يوسفزئي صاحب سره ڊير زيات
 زياتے شوے دے ڇي دومره ښه پروگرام وو او هغه ته ئے
 وئيل ڇي دا Poor performance دے۔ تهينڪ يو۔

(تھيڪي)

جناب سپيڪر: جي، جعفر شاه صاحب! ڪونسلچن نمبر 1372 شوے دے
 1372، نه 1372 شوے دے، 1371 جي۔

مفتي سيد جانان: دا پاتي دي جي۔

* 1371 _ مفتي سيد جانان: ڪيا وزير صحت ازراه ڪرم ارشاد فرمائين گے ڪه:

(الف) آيا به درست هے ڪه صوبه خيبر پختونخوا ڪے بڑے هسپتالون يعني ليڊي ريڊنگ هسپتال، حيات آباد
 ميڊيڪل ڪمپليڪس، خيبر پڻڻگ هسپتال اور سٽي هسپتال ميں ڊاڪٽروں ڪے ساٿه ساٿه ڊيگر عمله يعني ڪلاس
 فور اور صفائي ڪا عمله موجود هے;

(ب) آیا یہ بھی درست ہے کہ مذکورہ ہسپتالوں میں صفائی کی ابتر صورت حال ہے اور باتھ رومز میں کئی دنوں تک پانی نہیں ہوتا؛

(ج) اگر (الف) و (ب) کے جوابات اثبات میں ہوں تو:

(1) مذکورہ ہسپتالوں میں تعینات کلاس فور ملازمین کی تعداد ہسپتال وائز الگ الگ فراہم کی جائے؛

(2) آیا حکومت ان غافل افراد کے خلاف کارروائی کرنے کا ارادہ رکھتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب شہرام خان { سینئر وزیر (صحت) } : (الف) جی ہاں۔

(ب) جی نہیں۔

(ج) مذکورہ ہسپتالوں میں تعینات کلاس فور ملازمین کی تعداد ہسپتال وائز مندرجہ ذیل ہے:

لیڈی لیڈنگ ہسپتال پشاور:

دیگر کلاس فور ملازمین	صفائی کا عملہ
826	225

خیبر ٹیچنگ ہسپتال پشاور:

دیگر کلاس فور ملازمین	صفائی کا عملہ
548	169

حیات آباد میڈیکل کمپلیکس پشاور:

دیگر کلاس فور ملازمین	صفائی کا عملہ
288	130

سٹی ہسپتال (نصیر اللہ باہر میموریل ہسپتال پشاور):

دیگر کلاس فور ملازمین	صفائی کا عملہ
67	17

نیز ہسپتالوں میں فرائض سے غفلت برتنے پر مرتکب ملازمین کے خلاف قانون کے مطابق باقاعدہ کارروائی کی جاتی ہے۔

مفتی سید جانان: زما ملگرو ته جی ڊيره زياته بيره (جلدی) وی ورتہ، دوئی وائی چہ مطمئن یی نو ما وئیل چہ او مطمئن یم جی ورنہ۔

جناب سپیکر: نہ مفتی صاحب! اوس خو زمونیر نہ کشر یی کنہ ہں۔

مفتی سید جانان: جی، او جی۔

جناب سپیکر: او کنہ، مفتی صاحب چہ دے نو ماشاء اللہ د 1972
Date of birth دے۔

مفتی سید جانان: مطمئن یم جی ورنہ، د سوال نہ مطمئن یم جی۔

جناب سپیکر: جی جی۔ سوال نمبر 1372 او۔۔۔۔۔

مفتی سید جانان: 1372 جی۔

جناب سپیکر: 72 او 73 دوارہ سنا دی، بس دوارہ دغہ، 1372۔

* 1372 _ مفتی سید جانان: کیا وزیر صحت ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) ضلع ہنگو میں جملہ چھوٹے بڑے ہسپتالوں کی تعداد بمعہ تعینات عملہ کی تفصیل فراہم کی جائے؛
(ب) مذکورہ ہسپتالوں میں خالی آسامیوں کی تفصیل فراہم کی جائے، نیز یہ آسامیاں کب سے اور کیوں
خالی پڑی ہیں، حکومت کب تک ان خالی آسامیوں کو پر کرنے کا ارادہ رکھتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟
جناب شہرام خان { سینئر وزیر (صحت) } : (الف) ضلع ہنگو میں درجہ ذیل ہسپتال بمعہ عملہ موجود
ہیں:

تعداد	ہسپتال کا نام
ایک عدد	ڈی ایچ کیو ہسپتال ہنگو
ایک عدد	ٹائپ ڈی ہسپتال تھل
13 عدد	بی ایچ یو
دو عدد	ڈپنسری
ایک عدد	ایم سی ایچ سنٹر
دو عدد	سب ہیلتھ سنٹر

(ب) خالی آسامیوں کی تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی، مزید برآں ڈاکٹروں کی خالی آسامیوں کو پر کرنے
کیلئے حکومت کوشش کر رہی ہے، ماضی قریب میں 599 ڈاکٹروں کو BPS-17 میں ایڈہاک اور
کٹریکٹ پر صوبے کے مختلف اضلاع میں تعینات کیا گیا ہے۔

مفتی سید جانان: پہ دی سوال کسبہ جی ما پہ دی بجز کسبہ غوبنتی
دی کہ مذکورہ ہسپتالوں میں خالی آسامیوں کی تفصیل دی جائے، نیز یہ آسامیاں کب سے اور کیوں

خالی پڙي ٿي، حڪومت کي ٿڪ ان خالي آساميون ڪو پر ڪري، تفصيل فراهم ڪي ڄاڻي؟ ڊا جي ڪه تاسو ايڪ نمبر باندې اوگورڻي تحصيل هيڊ ڪوارٽر هسپتال ٿل ٽوٽل آسامياني 13 آسامياني ڊي او دوه آسامياني ورڪنڊي ڊڪي ڊي او 11 آسامياني جي خالي ڊي ورڪنڊي نو زما به ڊا گزارش وي جي ڇي اوس يوه ضلع ڪنڊي 13 آساميانو ڪنڊي 11 آسامياني خالي وي نو د هغه هسپتالونو به ڇه حال وي؟ او صرف ڊا گزارش ڪوم ڇي ڪميٽي ته لار شي ڇي ڊا ڊ ڪله نه خالي ڊي او مطلب ڊا ڊي ولي ڊي جناب سپيڪر صاحب؟

جناب سپيڪر: شيرام خان۔

سينيئر وزير (صحت): مفتي صاحب ڇي ڪوم ڊي نو په يو باندې مطمئن شو ڊي، بل ته به هم ريكويست اوڪرم، ڊي ڪميٽي سره ٿي ڊيره مينه ده خو بهرحال Reason ڊا ڊي ڇي ڊاڪٽرانو ڪم ڊي، د هغي وجه ڊا ده ڊا صرف په ڊي دغه ڪنڊي نه ڊي، ڊا په ٽوله صوبه ڪنڊي ڊا پرابلم ڊي، د هغي ڇه وجوهات ڊي جي، يو خو ڊا ڊي ڇي ڪوم سينيئر ڊاڪٽرز هغي ACR نه جمع ڪول، پروموشن اخستو ته تيار نه وو، (مداخلت) يو سيڪنڊ جي، پروموشن اخستو ته تيار نه وو، چونڪه د هغي بهر ڪلينڪس روان ڊي، د هغي بهر بزنس ڊي ڪه د 17 نه 18 ته ڪيري، د 18 نه 19 ته ڪيري Obviously they have to be transferred somewhere else، د هغي ڊ پاره هغي ACR نه جمع ڪول. د چيف منسٽر صاحب زه شڪريه هم ادا ڪوم، هغي په رولز ڪنڊي امنڊمنٽس هم ڪري وو ڇي ڪوم ڪس ACR نه جمع ڪوي د هغه خلاف به په Certain time period ڪنڊي ڪارروائي ڪوؤ ڇڪه ڇي ترڇو پوري ڊا خلق پروموشن نه اخلي، مونڊر ته دوه مسئلي ڊي، يو ڊا ده ڇي د ڊاڪٽرانو سڀتونه بند ڊي ڇي هغه سڀتونه خالي شي، دويمه مسئله دغه حل ڪيري ڇي زمونڊر بلها ڇوانان ڊاڪٽران بي روزگار هڙي، هغي ته به Jobs ملاؤ شي. د هغي ڊ پاره مونڊر رولز ڪنڊي امنڊمنٽ هم اوڪرو او ان شاءالله په هغي باندې ڪار روان ڊي، مونڊر ورله ڊيڊ لائن ورڪر ڊي او په هغي ڪنڊي مونڊر پروموشنز ڪوؤ، نوي ڊاڪٽرز پڪنڊي اخلو نو د دوئ ڇي ڊا ڪومه مسئله ده ڊا په ٽوله صوبه ڪنڊي ده، ان شاءالله مسئله به حل شي او په هغي باندې په War footing باندې ڪار روان ڊي ان شاءالله، د مفتي جانان صاحب به ان شاءالله ڇه مسئله نه وي ڪه خير وي جي.

جناب سپیکر: مفتی صاحب۔

مفتی سید جانان: دا تل جی چي کوم ہسپتال دے، دا یو داسی ہسپتال دے، دا یو داسی ہسپتال دے جی چي کرم ایجنسی او وزیر ستان ایجنسی چي کله ہم د هغی نه مریضان راخی، اول تل ہسپتال تہ راخی، دا تحصیل ہیڈ کوارٹر ہسپتال دے د ایم ایم اے دور کبھی جور شوے دے خو د هغی باوجود دوه حکومتونہ پہ دې باندې تیر شول، کم از کم پکار دا ده چي تیر حکومتونو دې تہ توجه ورکړې وے خو چي نه ئې ده ورکړې، اوس آبادی ده، زما به منسٹر صاحب تہ دا گزارش وی چي دا د کمیٹی تہ لارشی چي ولې مطلب دا دے 2002-03 نه تر اوسه پورې ولې دیکبھی دا پوستونہ اوسه پورې خالی دی؟ او بیا نه یو پوست خالی دے نه دوه خالی دی، مطلب دا دے 18، 18 گریڈ والا پکبھی خالی دی، نو منسٹر صاحب تہ زه دا گزارش کوم چي دا د کمیٹی تہ لارشی چي خه مسئلہ وی هغه خائي کبھی به کبینو حل به ئې کرو جی۔

جناب سپیکر: جی شہرام خان۔

سینیئر وزیر (صحت): زه دا وئیل غوارم چي مفتی صاحب تہ ما بالکل کلیئر کره، کہ کمیٹی تہ ئې ہم اورې، خه اعتراض نشته خو خبره دا ده چي ما ورته وجہ اوښودله چي په خه وجہ باندې شوی دی۔ ده اووئیل چي دوه حکومتونہ تیر شو، اونشو، زه ورته دا وایم ان شاء الله چي کیبری، مونیر پرې کار روان کړے دے تسلی د اوساتی چي هغه نورې مسئلې راسره ډسکس کوی، دا به راسره هم ډسکس کړی، په دیکبھی به هم ټول ډیپارٹمنٹ ناست وی او دا مسئلہ به هم ورسره، یا د دوئ که نورې راروانې وی، هغه د هم ټولې خان سره اولیکی، زما سره د کبینې، هغه به ورته په مخامخ باندې دوئ سره، دوئ تہ بالکل Clarity راشی چي کوم خائي مسئلہ شته یا نشته، شوی دی یا نه دی شوی، بالکل دوئ تہ به چي کوم دے نو یو کلیئر دغه ورکړی، خه نور خه دغه نشته او دا صرف د دوئ مسئلہ نه ده، د ډاکټرانو یا د سټاف دا د ټولې صوبې مسئلہ ده، زما په خپله حلقه کبھی دا مسئلہ ده نو هغه مونیر Sort out کوؤ لکيا یو او Main reason د ډاکټرانو پروموشن دے جی چي کوم دے په هغې باندې مونیر کار شروع کړے دے ان شاء الله په فتافت به اوشی۔ مفتی صاحب تہ ریکویسټ کوم۔

مفتی سید جانان: ووٹنگ د ورباندی اوکرے شی، اول خو زہ وایم چہ کمیٹی تہ د لار شی کہ نہ ووٹنگ د جی ورباندی اوشی۔ زہ وایم چہ کمیٹی تہ د لار شی جی۔

سینیئر وزیر (صحت): زہ ورتہ ریکویسٹ کوم جی چہ پہ دے نورو مسئلو راسرہ کشینی، داہم پہ ہغہ کسہ یوہ دہ، مفتی صاحب۔ تھینک یو جی۔

جناب سپیکر: مفتی صاحب۔

مفتی سید جانان: صحیح دہ جی، صحیح دہ۔ (تہقہہ)

جناب سپیکر: مہربانی جی، بہرحال منسٹر صاحب خو راتینگ د کرو۔ کولسپن نمبر 1744، شاہ حسین صاحب۔۔۔۔۔

(قطع کلامی)

جناب سپیکر: 1373 ہغہ اوشو کنہ جی۔ جی۔

* 1744 _ جناب شاہ حسین خان: کیا وزیر صحت ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ ضلع بٹگرام کی تحصیل الائی میں تحصیل ہیڈ کوارٹر ہسپتال موجود ہے؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو:

(1) مذکورہ ہسپتال میں کل کتنی منظور شدہ آسامیاں ہیں، گریڈ بمعہ عہدہ وائز تفصیل فراہم کی جائے؛

(2) مذکورہ ہسپتال میں کل کتنے ملازمین بشمول ڈاکٹر تعینات ہیں، انکے نام بمعہ عہدہ تفصیل فراہم کی جائے؛

جائے، نیز خالی آسامیوں کی عہدہ وائز اور یہ کب سے خالی ہیں، کی تفصیل بھی فراہم کی جائے؛

(3) صوبائی حکومت کب تک مذکورہ ہسپتال میں ڈاکٹروں، ٹیکنیشنز بمعہ مجموعی عملہ کی خالی آسامیوں پر

تعیناتی کا ارادہ رکھتی ہے، اگر نہیں تو وجوہات بتائی جائیں؟

جناب شہرام خان { سینیئر وزیر (صحت) } : (الف) جی ہاں۔

(ب) (1) مذکورہ ہسپتال میں کل منظور شدہ آسامیوں کی تعداد 50 ہے جس کی تفصیل درج ذیل ہے:

OFFICE OF THE DISTRICT HEALTH OFFICER BATTAGRAM						
SANCTION FILLED AND VACANT POSITION DETAIL OF TYPED HOSPITAL BATTAGRAM						
S.No.	Name of Post	BPS	Sanction	Filled	Vacant	Remarks
1.	Children Specialist	18	1	0	1	
2.	Gynecologist	18	1	0	1	
3.	Medical Officer	18	1	0	1	

4.	Medical Specialist	18	1	0	1	
5.	Surgical Specialist	18	1	0	1	
6.	Dental Surgeon	17	1	0	1	
7.	Medical Officer	17	3	1	2	
8.	PHC Technologist (MP)	17	1	1	0	
9.	Charge Nurse	16	6	1	5	One posted pay purpose
10.	Chief PHCT (MP)	16	2	1	1	
11.	Senior PHCT (MP)	14	1	1	0	
12.	Computer Operator	12	2	0	2	
13.	Clinical technician (Pathology)	12	1	0	1	
14.	JCT (Dental)	9	1	1	0	
15.	JCT (Anesthesia)	9	2	2	0	
16.	JCT (Pathology)	9	2	2	0	
17.	JCT (Surgical)	9	2	2	0	Case is under process
18.	JCT (Radiology)	9	2	2	0	
19.	JPHCT (MCH)	9	1	1	0	
20.	Storekeeper	6	1	1	0	
21.	Electrician	6	1	1	0	
22.	Driver	4	2	2	0	
23.	Dai	2	1	1	0	
24.	Dental Attendant	2	1	1	0	
25.	Ward Ardaly/Attendant	2	5	5	0	
26.	Chowkidar	1	3	3	0	
27.	Mali	1	1	1	0	
28.	Sweeper	1	3	3	0	
	Total		50	33	17	

(2) مذکورہ ہسپتال میں کل پر شدہ آسامیوں کی تفصیل بمعہ نام و عہدہ ایوان کو فراہم کی گئی۔
(3) صوبائی حکومت خالی آسامیوں کو پر کرنے کیلئے کوشش کر رہی ہے، ماضی قریب میں 599 ڈاکٹروں کو ایڈہاک اور کنٹریکٹ پر صوبے کے مختلف اضلاع میں تعینات کیا گیا جن میں سے 8 ڈاکٹروں کو ضلع بگرام میں تعینات کیا گیا ہے۔

جناب شاہ حسین خان: جناب سپیکر صاحب، سوال نمبر 1744 جز الف و ب، یہ دیکھنے داسی دہ جی چہ دوئی پہ دی وروستونی کنہی لیکلی دی چہ "صوبائی حکومت خالی آسامیوں کو پر کرنے کی کوشش کر رہی ہے، ماضی قریب میں 599 ڈاکٹروں

کو ایڈهاڪ اور ڪٽريڪٽ پر صوبے کے مختلف اضلاع میں تعینات کیا گیا جن میں سے 8 ڈاکٽروں کو ضلع

بٽگرام میں تعینات کیا گیا ہے"، زه خبره د دوئ نه تپوس كوم چي سوال د الائي دے، د الائي د تحصیل هيڊڪوارٽر هسپتال دوئ ما ته وائي چي بٽگرام ڪنبي مونير اته ڊاڪٽران په ڊسٽرڪٽ هيڊ ڪوارٽر ڪنبي بهرتي ڪري دي، هلته ڪنبي بوتلي دي، زه دا وایم چي په دي اته ڊاڪٽرانو ڪنبي که دوئ دوه ڊاڪٽران آلائي ته اولييري يا د بل ڇه ڄائي نه اولييري او يو گائناڪالوجسٽ ڇکه هلته په ٽول هسپتال ڪنبي يو صرف ايم بي بي ايس ڊاڪٽر دے، ليڊي ڊاڪٽر هم نشته، بل ايم بي بي ايس هم لانشته نو زه وایم چي د دي اته ڊاڪٽرانو ڪنبي د يو يا دوه اولييري او يو گائناڪالوجسٽ د اولييري جي۔

جناب سپيڪر: جي شهرام خان!

جناب احمد خان بهادر: جناب سپيڪر!

جناب سپيڪر: جي، سپليمنٽري، جي جي، ويلڪم جي، ويلڪم۔ احمد خان بهادر صاحب! ويلڪم، تاسو ته مونبره خوش آمدید وايو جي۔

جناب احمد خان بهادر: مهرباني جي، تهينڪ يو مسٽر سپيڪر۔ سر! دا د دي سره Related زما ڪوئسچن دے، هم دغه د Same situation مونبر سره په دي ايچ ڪيو هسپتال مردان ڪنبي هم دے او په مردان ميڊيڪل ڪمپليڪس ڪنبي دے جي او شهرام خان خو تعلق هم ساتي لگ بهگ د دغبي علاقي سره، زما گزارش دا دے چي د دوئ په دي غور ڪيري او د دي د پاره چي ڪيري نومهرباني د اوڪري دي ايچ ڪيو مردان و مردان ميڊيڪل ڪمپليڪس د هم Consider ڪري جي۔ تهينڪ يو مسٽر سپيڪر۔

جناب سپيڪر: جي، شهرام خان، سپليمنٽري۔

سينيئر وزير (صحت): زرين گل لالا۔۔۔۔۔ (تہتمہ)

جناب سپيڪر: زرين گل لالا به ڇه وائي؟

جناب زرين گل: د دي نه مخڪنبي چي وزير صاحب جواب ورڪري، د شاه حسين خان په دي سوال ڪنبي چي كوم دے د گائناڪالوجسٽ دغه ڪرے وو، هغه مسئله د ده حل شوي ده، مونبر ورله مبارڪي ورڪري ده، زچه و بچه خيريت سره دي۔

(تفصیلاً)

جناب سپیکر: شہرام خان!

سینیئر وزیر (صحت): او جی، بالکل، د دوئ ممبر صاحب چي خبره اوکړه، زه مبارکی هم ورکوم او بله خبره دا ده جی چي دا کوم مسئلہ ده، کئیبینی راسره که هلته گائناکالوجسټ ضرورت وی او مونیر سره هلته مونیر Manage کولے شو، مونیر به ضرور ورکړو، څه مسئلہ نشته، یا بل ډاکټر ځائی وی، دوئ د مونیر سره کئیبینی، Accordingly به هغه اوگورو، ډیپارټمنټ سره به ئی ډسکس کرو، که څه پرابلم پکئیبی نه وی، ښه خبره ده او نور ډاکټرز باندې مونیر Already same the case with here as well چي ډاکټرانو کمے بیا مونیر کوؤ۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جی، شاه حسین صاحب۔

سینیئر وزیر (صحت): او مردان میڈیکل کمپلیکس کئیبی او دغه کئیبی هم مونیر کوؤ ان شاءالله۔

جناب سپیکر: نه منورخان صاحب، منورخان صاحب، ته یو منټ، یو منټ، ته ځان سترے کوي نه، کار نه کوي او د بل په دغه کئیبی بیا کار رااوباسی هس۔

جناب منورخان ایډوکیٹ: ما هم سر، دا خبره کوله چي شاه حسین ورور خبره اوکړه، مونیر لکه مطلب دے چي یو کال پوره شو او مونیر خپله کارکردگی لکه مطلب شاه حسین صاحب خپله ښکاره کړه او دې پی ټی آئی لا اوسه پورې خپله کارکردگی مونیر ته نه ده ښکاره کړې چي اوس څه کارکردگی ده۔ تهینک یو سر۔

(تالیماں اور تفصیلاً)

جناب سپیکر: مفتی جانان صاحب! ستاسو کوم کونسلچن چي پاتي شوه وو۔

مفتی سید جانان: د دې ملگرو ډیره دغه ده، زما سوال مینځ کئیبی پاتي شو خو زه جی Withdraw یم نو دا ملگرو سوالونه Lapse کیږی۔

جناب سپیکر: جی شاه حسین صاحب!

جناب شاه حسین خان: مطمئن یم جی۔

(تقریباً)

جناب سپیکر: او مفتی صاحب! تاسو هم واپس ڪرو خپل؟ Okay. 1671، سکندر حیات شیرپاؤ، Lapsed.
محترمہ انیسہ زیب طاہر خلیلی: جناب سپیکر!
جناب سپیکر: سپلیمنٹری؟

محترمہ انیسہ زیب طاہر خلیلی: On his behalf, Sir، جناب سپیکر! یہ بنیادی طور پر سالانہ ترقیاتی پروگرام 2013-14ء کے حوالے سے جو فنڈز مختص کئے گئے، ان میں Re appropriation یا جو رد و بدل ہے، اسکے حوالے سے سوال ہے، لگ رہا ہے کہ محکمے نے ایسا گول مول جواب دیکر تو کوئی چیز Clarify نہ کرنے کی ٹھان لی ہے۔ پلاننگ اینڈ ڈیولپمنٹ ایک ایسا ڈیپارٹمنٹ ہے کہ اسکے نانچ کے بغیر، اس کی شمولیت کے بغیر کوئی Re appropriation نہیں ہو سکتی، چاہے وہ Intra sectoral ہو یا Inter sectoral ہو، اب یہ کہتے ہیں کہ جی ہم نے ایک لسٹ دی ہے لیکن اس میں بھی بہت سی ایسی چیزیں ہیں جس پر میں چاہوں گی یہ آپ اگر کمیٹی کے حوالے کریں اور ہمیں وہاں پہ آکر یہ اسکے متعلق ذرا کلمہ پوائنٹ دیں تو زیادہ مناسب ہوگا۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جناب خلیق صاحب۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خلیلی: ورنہ اس طرح پارلیمانی سیکرٹری صاحب بیٹھے ہیں، وہ خود۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: خلیق صاحب۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے منصوبہ بندی و ترقیات: جناب سپیکر، اس میں ایسا ہے کہ یہ باقاعدہ ہمارے مروجہ قانون کے مطابق اس کی Re appropriation ہوتی ہے، اس میں Within Department ہم نے اجازت دی ہوئی ہے کہ آپ اپنی Re appropriation کر سکتے ہیں لیکن ہماری Intimation کے ساتھ تو وہ پروسیجر اسی طرح Follow ہو رہا ہے اور میں تو میڈیم سے بھی ریکویسٹ کروں گا اور چونکہ سکندر خان بھی اس وقت نہیں ہیں تو انکو اگر، کیونکہ اس میں اور بھی Re appropriation ہوئی ہے تو اگر یہ ٹائم نکال لیں اور ڈیپارٹمنٹ آجائیں، ہم سیکرٹری کو بھی بٹھالیں گے اور ان شاء اللہ کوشش کریں گے کہ انکی مکمل تسلی ہو کیونکہ وہ باقی Re appropriation ہوئی ہے، اس کا بھی تفصیلی جائزہ لے لیں گے اور باقی اس کے بعد اگر ان کے ذہن میں کچھ ہو تو ضرور یہ کمیٹی میں ریفر کر سکتے ہیں جی۔

جناب سپیکر: جی میڈم۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیل: شکریہ جناب سپیکر۔ جناب سپیکر، سوال جو ہے وہ مختلف شعبہ جات کے بارے میں ہے، اگر آپ اسے دیکھیں، اسکا جو 'الف' جز ہے وہ مختلف شعبوں کے اوپر خرچے کے حوالے سے ہے اور پھر خود ابھی پارلیمانی سیکرٹری صاحب بھی اس بات کو مانتے ہیں کہ Re appropriation اور بھی ہوئی ہے، اب انہوں نے اجازت دی ہے یا نہیں دی، That's not the point, actual point یہ ہے کہ ہمیں وہ انفارمیشن چاہیے کہ کس کس شعبے میں کس کس پراجیکٹ سے Re appropriation ہوئی ہے، جو آپ کو بڑی Categorically دے دینا چاہیے تھی۔ پی اینڈ ڈی کے پاس ان کی تمام Intimation بھی ہے، اسلئے میں چاہوں گی، ٹھیک ہے مجھے وہ نہیں ہے ڈیپارٹمنٹ کو ہم مل لیں گے لیکن اگر کمیٹی کے سامنے آجائے تو تمام ممبرز بھی اس کے اوپر سیر حاصل بات کر لیں گے۔

جناب سپیکر: میڈم! انہوں نے آپ کے ساتھ Commit کیا ہے، اگر آپ ان کے ساتھ باقاعدہ میٹنگ کر لیں اور جو جو ایشو ہے، اس میٹنگ میں ڈسکس کر لیں کیونکہ ابھی سکندر صاحب بھی نہیں ہیں اور یہ ایٹورنس دے رہے ہیں کہ جو جو ایشوز ہیں، قانون کے مطابق وہ کریں گے۔ جی خلیق صاحب۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے منصوبہ بندی و ترقیات: ویسے مجھے کوئی اعتراض نہیں ہے، میڈم جس طرح کہیں گی، ہم اس طرح کر لیں گے لیکن میری ریکوسٹ ہو گی، چونکہ یہ باقی بھی اگر ڈسکس ہو جائیں کیونکہ دوبارہ پھر کونسلین آئے گا، اس سے بہتر یہ ہے کہ یہ ہمارے ساتھ بیٹھ جائیں اور جس جس جگہ یہ ان کا جو اعتراض ہے یا یہ معلومات حاصل کرنا چاہ رہی ہیں، ان شاء اللہ ان کیلئے سب کچھ اوپن ہو گا اور یہ ہم سب کچھ ان کو صحیح، جب تک ان کی تسلی نہیں ہوتی اس وقت تک ہم اس کو پینڈنگ رکھیں گے۔

جناب سپیکر: جی جی، میڈم، جی میڈم۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیل: جی جناب سپیکر صاحب، چونکہ آپ نے بھی کہا ہے اور پارلیمانی سیکرٹری صاحب بھی کہہ رہے ہیں تو میری ریکویسٹ یہ ہو گی کہ اس کونسلین کو پھر ڈیفنر کر دیں تاکہ ہم ان سے ساری معلومات اپنے طور پہ کر لیں اور پھر بھی اگر تسلی نہ ہوئی تو ہم یہ کونسلین دوبارہ Take up کریں گے۔

جناب سپیکر: Next، کونسلین نمبر 1672، اعظم خان درانی۔ 1672، جناب اعظم خان درانی۔

جناب اعظم خان درانی: شکریہ جناب سپیکر۔ میں اس کونسل کو ڈیفندر کرنا چاہتا ہوں اسلئے کہ یہ سٹیڈنٹ کمیٹی کو پہلے ہی جاچکا ہے، اس میں دو میٹنگز بھی ہوئی ہیں اور اس کو ڈیفندر کرنا چاہتا ہوں۔
جناب سپیکر: شہرام خان۔

جناب شہرام خان: (سینیئر وزیر (صحت)): خہ وائی جی ڈیفندر کول؟
جناب سپیکر: ہاں ہاں۔

سینیئر وزیر (صحت): ڈیفندر کوئی ٹی جی، بس ڈیفندر۔

جناب سپیکر: جی جی، سنہ بس تھیک، او کے جی۔

سینیئر وزیر (صحت): دغہ شو جی، تھینک یو۔

جناب سپیکر: کونسل نمبر 1678۔

* 1678 _ جناب اعظم خان درانی: کیا وزیر داخلہ ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ ڈپٹی کمشنر بنوں کو ماہانہ اسلحہ لائسنس کا کوٹہ ملتا ہے:

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ کوٹے کی تعداد کتنی ہے، اس میں سے جو 200 روپے فی لائسنس سوشل ویلفیئر کے نام پر لیے جاتے ہیں، وہ رقم کہاں خرچ کی جاتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب پرویز خٹک (وزیر اعلیٰ) (جواب پارلیمانی سیکرٹری برائے قانون نے پڑھا): (الف) جی ہاں۔

(ب) مذکورہ کوٹے کی تعداد 300 ماہوار غیر ممنوعہ بور لائسنس ہیں، لائسنسوں پر جو سوشل ویلفیئر فنڈ

لیا جاتا ہے، وہ مندرجہ ذیل کاموں پر خرچ کیا جاتا ہے:

1- غریب، محروم اور ضرورت مندوں کی مالی معاونت۔

2- حادثات اور قدرتی آفات کے متاثرین کو معاوضہ اور مالی اعانت۔

3- غریب اور نادار طلباء کی مالی امداد۔

4- ضلع میں کھیلوں کے فروغ اور سرگرمیوں کی مالی معاونت۔

جناب اعظم خان درانی: شکریہ جناب سپیکر۔ ڈپٹی کمشنر ضلع بنوں کو ماہوار لائسنس کا کوٹہ ملتا ہے۔

جناب سپیکر، جواب دیا ہے کہ 'ہاں' اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ کوٹے کی تعداد کتنی

ہے، اس میں سے دو سو روپے فی لائسنس سوشل ویلفیئر کے نام پر جو لیے جاتے ہیں، وہ رقم کہاں خرچ

کی جاتی ہے؟ تفصیل فراہم کی جائے؟ جناب سپیکر، انہوں نے جو جواب دیا ہے، اس میں لکھا ہے کہ تین سو تک تعداد ہے، اس سے جتنی بھی رقوم کاٹی جاتی ہیں، غریب، محروم اور ضرورت مندوں کی مالی معاونت کیلئے، حادثات اور قدرتی آفات کیلئے، غریب اور نادار طلباء کی مالی امداد، ضلعوں میں کھیلوں کے فروغ اور سرگرمیوں کی مالی معاونت کیلئے، جناب سپیکر! اسکے ساتھ تفصیل نہیں ہے، آپ نے بار بار محکمے کو ہدایت بھی کی ہے کہ مکمل تفصیل فراہم کریں لیکن میں یہ ریکویسٹ کرتا ہوں کہ اس کو کمیٹی کے حوالے کیا جائے تاکہ اس کی معلومات ہو سکیں کہ کتنی رقم ہے اور کہاں یہ خرچ کی گئی ہے؟

جناب سپیکر: عارف یوسف۔

جناب عارف یوسف (پارلیمانی سیکرٹری برائے قانون): شکریہ جناب سپیکر۔ سر، یہ جو سوال ہے، اس کا میرے خیال میں انہوں نے مانگا تھا کہ کوٹہ کی تعداد کتنی ہے؟ تو تین سو غیر ممنوعہ بورا لائنس ماہوار وہاں پہ بنتے ہیں، یہ جو ہوم ڈیپارٹمنٹ ہے یہ کوٹہ مختص کرتا ہے اور اسکے مطابق یہ سوشل ویلفیئر فنڈ لیا جاتا ہے۔ انہوں نے جو دوسرا سوال پوچھا ہے کہ رقم کہاں خرچ کی جاتی ہے، تفصیل فراہم کریں؟ تو اس کیلئے ہم نے کہا ہے، ایک دو تین چار آپ کو فراہم کر دیئے ہیں۔ اگر آپ یہ کہتے ہیں کہ مطلب جن جن لوگوں کو رقم ملی، آپ وہ پوچھنا چاہتے ہیں تو وہ آپ کے سوال میں نہیں ہے، آپ نے صرف پوچھا ہے کہ کہاں پر، تو وہ آپ کو جواب مل چکا ہے، اگر آپ پوچھنا چاہتے ہیں کہ کن کن لوگوں کو ملی ہے، وہ فراہم کریں؟ آپ کو کسٹم کر لیں چونکہ یہ ریکارڈ کا مسئلہ ہے، وہ ریکارڈ ہم آپ لوگوں کو لا کر دے دیں گے۔

جناب سپیکر: جی درانی صاحب!

جناب اعظم خان درانی: جناب سپیکر، ایک طرف تو منسٹر صاحبان کہتے ہیں کہ ہمیں Identify کریں کہ کہاں پہ کرپشن ہو رہی ہے؟ اور پھر دوسری طرف گول مول جواب دیتے ہیں۔ اگر اس کو کسٹم کر لیں تو اسٹینڈنگ کمیٹی کے حوالے کیا جائے تو اس میں پوری ڈیٹیل آجائے گی، اگر یہ کہنا چاہتے ہیں کہ آپ دوبارہ کو کسٹم جمع کریں، میرے خیال میں یہ ڈپٹی کمشنر تو میری پوری اسمبلی کو بھی نہیں مانتا، سپیکر صاحب کے لیٹر کو بھی نہیں مانتا، میں نے ستمبر کے مہینے میں اسکے خلاف ایک تحریک استحقاق جمع کی تھی، اس پر ابھی تک کمیٹی نے میرے خیال میں اسے Call نہیں کیا ہے اور میٹنگ بھی نہیں کی ہے کہ

اسکے متعلق سوال وجواب کیا جاسکے۔ میں نے آپ کو بھی جناب سپیکر، وہ سب کچھ Provide کیا تھا، میں ریکویسٹ کرتا ہوں منسٹر صاحب سے بھی کہ اگر اس کو کمیٹی کے حوالے کیا جائے تو بہتر ہوگا۔

جناب سپیکر: ایک تو یہ ہے کہ اس وقت ہمارے پاس ایک گھنٹہ کا جو وقت تھا، وہ ختم ہو چکا ہے اور میرے پاس سات آٹھ کو لے لیا جاتا ہے، باقی بھی ہمارے پاس کافی ایجنڈا ہے تو میں باقی کو کروں گا، اس کو نمٹا کر ہم Next ایجنڈے پہ جائیں گے۔ جی عارف یوسف صاحب۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے قانون: سر، یہ درانی صاحب نے جس طرح فرمایا ہے بالکل اگر یہ کہتے ہیں تو ہم اس طرح کرتے ہیں جیسا یہ کہتے ہیں لیکن یہ ہے کہ Kindly آپ اگر کوئی لے آتے ہیں تو بہتر ہو جائے گا ورنہ اگر یہ کہتے ہیں کہ کمیٹی کو کریں تو ٹھیک ہے میں ان کی بات مانتا ہوں جی، بالکل ٹھیک ہے جی۔

جناب سپیکر: جی، اعظم درانی صاحب۔

جناب اعظم خان درانی: منسٹر صاحب کہتے ہیں کہ کمیٹی کے حوالے کیا جائے۔

جناب سپیکر: جی، کیا آپ کی؟

پارلیمانی سیکرٹری برائے قانون: سر، میں نے ان سے ریکویسٹ کی ہے کہ اگر دوسرا کوئی لانا چاہتے ہیں تو ٹھیک ہے، اگر یہ اس پہ ہی Insist کرتے ہیں جیسے پہلے بھی انہوں نے کہا کہ کسی کے خلاف استحقاق، اس کمشنر کے خلاف کی تھی اور دوبارہ انہوں نے اس طرح کیا۔ ٹھیک ہے بالکل میں ان کے ساتھ اس میں Agree کرتا ہوں جی۔

جناب سپیکر: کمیٹی کے حوالے کر دیں؟

پارلیمانی سیکرٹری برائے قانون: بالکل کر دیں، بالکل جی۔

Mr. Speaker: Question No. 1678. Is it the desire of the House that the Question asked by the honourable Member may be referred to the concerned Committee? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The Question is referred to the concerned Committee.

کافی کو لے لیا ہے اور ٹائم ہمارے پاس ختم ہو چکا ہے تو ایجنڈا کے Next Point پہ آئیں گے، مجھے آپ کے ساتھ کافی ہمدردی ہے لیکن پھر مجھے کافی لوگوں کو ایڈجسٹ کرنا پڑے گا۔ (مداخلت) اچھا یہ کچھ

معزز اراکین اسمبلی نے رخصت کیلئے درخواستیں ارسال کی ہیں، چھٹی کی درخواستیں ہیں (مداخلت) اچھا اسکا یہ ایک لے لیتے ہیں، کونسا؟ 1691، 1691 بس یہ ایک لیتے ہیں، ابھی کافی ایجنڈا ہے، 1691 جی جی۔

* 1691 _ جناب محمود احمد خان: کیا وزیر صحت ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ ضلع ٹانک کے ڈی ایچ کیو ہسپتال میں سٹور کیپر کی پوسٹ پر شوکت اللہ ولد گل نواز نامی شخص کی تعیناتی کے احکامات جاری کئے ہیں جو کہ ایم این اے کی سفارش اور قواعد و ضوابط کی خلاف ورزی کرتے ہوئے بھرتی کیا گیا ہے;

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو:

(i) مذکورہ بھرتی کس قانون کے تحت کی گئی، مذکورہ آسامی پر بھرتی کیلئے کتنی قابلیت درکار تھی، نیز بھرتی شدہ امیدوار کی تعلیمی قابلیت بتائی جائے;

(ii) مذکورہ آسامی کی کب تشہیر کی گئی، ٹیسٹ انٹرویو کے انعقاد کی تاریخ اور اخباری تراشہ کی نقول فراہم کی جائے;

(iii) آیا حکومت مذکورہ آرڈر منسوخ کرنے اور ذمہ دار افراد کے خلاف کارروائی کرنے کا ارادہ رکھتی ہے، اگر نہیں تو وجوہات بتائی جائیں؟

جناب شہرام خان {سینیئر وزیر (صحت)}: (الف) جی ہاں، یہ درست ہے کہ ڈی ایچ کیو ہسپتال ٹانک میں شوکت اللہ ولد گل نواز ساکن ٹانک کی تعیناتی بطور سٹور کیپر کی گئی تھی۔

(ب) (i) مذکورہ بھرتی مروجہ قانون کے تحت کی گئی تھی اور یہ کہ مذکورہ بھرتی کیلئے فارمیسی کا ڈپلومہ ضروری ہوتا ہے۔

(ii) ڈسٹرکٹ ہیلتھ آفیسر ٹانک کی رپورٹ کے مطابق مذکورہ آسامی کو روز نامہ مشرق میں مشتہر کیا گیا تھا۔

(iii) مذکورہ سٹور کیپر شوکت اللہ ولد گل نواز کی تعیناتی کے آرڈرز منسوخ کئے جا چکے ہیں آفس آرڈر کی کاپی درج ذیل ہے:

OFFICE OF THE DISTRICT HEALTH OFFICER
DISTRICT TANK KHYBER PAKHTUNKHWA
No. 803/Dated Tank the 01/04/2014

OFFICE ORDER

The services of Mr. Shaukatullah s/o Gul Nawaz r/o District Tank appointed as Storekeeper in BPS-06 at DHQ Hospital Tank vide this Office Order No. 13206/ Dated 09/12/2013 are hereby terminated/withdrawn with immediate effect, due to the fact that he was appointed subject to the condition that he will produce verification of his diploma from the Medical Faculty Khyber Pakhtunkhwa Peshawar mentioned in his appointment orders at S.No. 4, but he fails to produce the verification of his diploma from Medical Faculty Khyber Pakhtunkhwa Peshawar.

DISTRICT HEALTH OFFICER
DISTRICT TANK

NO. 804-8/

1. District Accounts Officer Tank.
2. Medical Superintendent, DHQ Hospital Tank.
3. Accounts Officer of this Office.
4. Official concerned.

DISTRICT HEALTH OFFICER
DISTRICT TANK

جناب محمود احمد خان: ڊيره مهرباني سپيڪر صاحب. دا 1691 ڪنبي غلط بياني شوي ده سپيڪر صاحب، وائي چي ما مشرق اخبار ڪنبي ڏي ايڇ او رپورٽ مطابق وائي ما مشرق اخبار ڪنبي اشتهار ورڪر ڏي، هغه اشتهار چرته ڏي؟ او دا د ايم اين اے په سفارش باندې 6 سڪيل ڪنبي ڊائريڪٽ لگيدلي وو دا سري او دا آرڊر ڪاپي ما سره موجود ده چي ڪوم آرڊر ڪنبي د ايم اين اے ذڪر شوي ڏي. ڪه منسٽر صاحب دا سوال ڪميٽي ته ريفر ڪوي، ديڪنبي به هر شه معلومات اوشي چي مشرق اخبار چري ڏي او بيا وائي چي دا مونڙ د آرڊر ڪينسل ڪري ڏي چي دغه ڊپلومه نه وه، بيا چي ٽيسٽ انٽرويو ڪنبي ڏي بيا ڊپلومه هلته ولي نه ڪتله؟ منسٽر صاحب دا شپڙ مياشتي مي دغه سوال ته انتظار ڪري ڏي، سپيڪر صاحب.

جناب سپيڪر: جی جی، شهرام خان۔

سينيئر وزير (صحت): مفتي صاحب به پري ڇه دم وم واچوي نو ڏي به هم تيار شي. جي بالڪل Already هغه دغه ڪنبي ورڪري ڏي چي هغه آرڊر منسوخ شوي ڏي، د هغي په باره ڪنبي

مونیر ڊيپارٽمنٽ ته هم اووٽيل چي دي څيزونو کڻي بالکل کليئر وي، څه پرابلم به نه وي ان شاء الله او کومه خبره چي دوي کوله چي يره څه شوي دي يا ميرٽ نه دے Follow شوي يا رولز نه دي Follow شوي، هغي کڻي به بالکل په هغي باندې انڪواري کيدے شي، خبره ورسره کيدے شي. زه محمود جان صاحب ته ريكويست کوم چي کڻيني را سره، ڊيپارٽمنٽ سره مخامخ، ان شاء الله څه پرابلم به نه وي او بالکل به اوشي، چي څه يو **Already** کينسل شوي دي او فيوچر کڻي به ڊيپارٽمنٽ څه چي څوک کوي، زه به ورنه سختي سره د دي ٽپوس هم کوم، دا ايشورنس ورله هم ورکوم ان شاء الله.

جناب محمود احمد خان: سپيڪر صاحب، **Oppose** شوي خو دے خو هغه سري اوس هم حاضري لگوي، داسي کينسل شوي دے او دا آرڊر ڪه سپيڪر صاحب، ما ڪوٽسچن نه وو راوړي، دا مشرق اخبار خو د ما ته خالي **Show** ڪري دا ڊيپارٽمنٽ، دا **At a time** اوشو چي دا اخبار د **Show** ڪري چي واقعي دغه مونير اشتهار ورکړي وو، دا د خالي ما ته دا **Show** ڪري.

جناب سپيڪر: جي شهرام خان.

سينيئر وزير (صحت): وایم جي چي د دوي څه **Reservations** دي، هغه به ورله را اوغوارم، مخامخ سيڪرٽري به هم وي ڪه څه غلط ڪار ٿي ڪري وي، مونير به پري ايڪشن واخلو. ڪه قانون لاس کڻي، اخبار نه اشتهار نه بغير ايڊورٽائزمنٽ ڪري وي چي کوم غير قانوني وي، ڊيپارٽمنٽ به د هغي خلاف ايڪشن واخلي. مطلب دا دے، د دوي په مخامخ خبره ده. جزاک الله خيراً.

جناب منور خان ايڊوڪيٽ: جناب سپيڪر، ديکڻي ليکلي دي، **On the recommendation of MNA** نو دي نه بل **Serious illegal** کوم ڪار کيدے شي سر؟ چي نه ڪلاس فور دے، نه بل هغه دے او په دي آرڊر کڻي ليکي چي دا د ايم اين اے په **Recommendation** باندې او بل دا هم به جواب کڻي دا دروغ، بيان ٿي صحيح نه دے ڪري، ولي چي هغه کڻي دوي اشتهار وائي چي ما مشرق اخبار کڻي اشتهار ورکړي دے او په ريكارڊ باندې سر! اشتهار نشته دے، مشرق کڻي نو پڪار دا ده چي دا منسٽر صاحب دا ڪميٽي ته اوليري، په دي باندې دوي **Stress** کوي نه، **Really** دا ڪميٽي ته سر! اوليري چي دا خبره

جناب سپیکر: جی میٹنی صاحب!

جناب محمود احمد خان: سر، زہ وایم چہ کمیٹی تہ ئے پریردوئ، نور ہم داسی آرڈرونہ شوی دی خکہ چہ ہلتہ ایم این اے پہ مونیر بانڈی مسلط کیڑی، مونیر دا نہ پوهیرو چہ دا صوبائی حکومت د ایم این اے محتاج خو نہ دے، دا مہربانی اوکرہ دا کوئسچن چہ کمیٹی تہ خئی چہ تولی خبری پکبھی بکارہ شی۔

جناب سپیکر: جی سردار حسین صاحب۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب، وزیر اعلیٰ صاحب ہم ناست دے او د هغوی ہم لبرہ توجه غوارو، وزیر اعلیٰ صاحب کہ لبرہ توجه مونیر تہ راکرہ، دا د هغوی د پارہ ہم ڊیر شہ انفارمیشن دی۔ تاسو اوگورئ سپیکر صاحب! چہ دا To, Mr Shaukatullah son of Gul Nawaz resident of District Tank او بیا سبجیکت دے چہ Offer of appointment، مخکبھی لیکی چہ On the directions recommendation of MNA NA-25 Tank, the government hereby offers you a post of storekeeper against the vacant post of DHQ Hospital Tank in BPS-6 تاسو اوگورئ، منسٹر صاحب تہ بہ ہم زما ریکویسٹ وی چہ پہ دے بانڈی زور نہ ورکوی۔ زما یقین دا دے چہ دا پہ Employment order کبھی، ستا د 19 grade, 20 grade یو افسر چہ دے هغہ کھلاؤ لیکی چہ On the direction of Mr so and so یا مستر ایم این اے، یا مستر ایم پی اے، A&B او زما یقین دا دے چہ Gross root level بانڈی violation شویڈی، پکار دا دہ چہ دا کمیٹی تہ تاسو ورکری جی۔

سینیئر وزیر (صحت): زہ جی زہ یو خبرہ کوم۔

جناب سپیکر: شہرام خان۔

سینیئر وزیر (صحت): زما کار، تھیک کار نہ زما مطلب دے، تھیک شو جی۔ دا زہ خان لہ نہ کوم بل لہ ولی چہ کوم دے نو هغہ ولی، ہیخ چا تہ نہ لحاظ کوم۔ دویمہ خبرہ دا دہ چہ Recommendations دلته د آنریبل ممبرز دی کہ دوارو سائیدونو تہ ناست وی Recommendations هر خوک ورکوی دیکبھی دا تول ورکری جی پینخہ سوه چتونه بہ ما لہ راغلی، ما بہ بل چا لہ لیڑلی، بل بہ بل لہ ورکری، دا Recommendations یو سرکاری سری کہ هغہ ورتہ Recommend کرے وی د رولز Violation بہ ہیخوک نہ کوی،

رولز به Follow کوی او د رولز د لاندې به یو کار کوی، داسې نه ده چې ایم این اے ورته Recommendation اوکړو بس هغه بس لار شو او شاباش دا اوکړه خو جی هم زه دا خبره کومه خو هغه یو کار کړه دے، ما ایم پی اے صاحب ته اوئیل کشینی راسره که غلط کار کړي وی Punish به شی، هغې کښې خو څه دویمه خبره نشته. زه ورته یو یو کلیئر خبره کومه جی.

جناب سپیکر: جی محمود۔۔۔۔۔

سینئر وزیر (صحت): زه هیڅ، مطلب زه څوک Protect کوم خو نه، زه خو د دوئ د آسانتیا له ښکاره خبره کوم. که چرته وری او داسې که دغه ورته Solution ښکاری هغه د اوکړی

که پرې اعتماد وی او ما سره کشینی Is his call۔

جناب سپیکر: جی محمود صاحب، هان مفتی صاحب سته په ځانې خبره کوی۔

مفتی سید جانان: قانون iolation نه وی شوه جی۔ منسټر صاحب وائی چې صحیح کار شوه دے، بیا دا سرے بیا ولې مات کړه شو، Suspend ولې کړه شو؟ دا سوال جی چې اوگورئ دیکښې دا لیکلی دی چې اخباری اشتہار ټول شیان ورسره دی او دیکښې نشته دے جی که چرې دا، اول نه قانونی، ده ایم این اے په خولې شوه دے چلو که صحیح شوه دے قانون مطابق شوه دے او کنه۔ که قانون مطابق شوه وی دا سرے بیا ولې مات کړه شو دا دوباره ولې Suspend شوه دے او که نه وی شوې بیا مطلب دا دے بیا۔۔۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: مفتی صاحب! ایجنډا مخکښې ډیره زیاته ده، کافی کار دے لیر۔۔۔۔۔

مفتی سید جانان: کمیټی ته د جی لار شی، کمیټی ته د جی لار شی۔

جناب سپیکر: بیټنی صاحب۔

جناب محمود احمد خان: ما خو هسې کوئسچن نه وو کړې دا سرے خو سر، دغسې به په سروس کښې وو، دا خو ما کوئسچن نه اوکړه ریکارډ کښې دا کتلی شی۔۔۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جی شہرام خان۔

جناب محمود احمد خان: سر، دیکھي دومره مسئلہ نشته زه پکڻي ممبر یم دې کمیټي کښي. دا ریکویسټ کوؤ مونیر منسټر صاحب ته چې دا ټول هر شے به پکڻي رااوځي. یعنی د دې نه علاوه نور هم آرډرونه شوی دی.

جناب سپیکر: شہرام خان۔

سینیئر وزیر (صحت): زه جی زه یو خبره کوم۔

جناب محمود احمد خان: دا ریکویسټ کوؤ مونیر شہرام خان ته چې دا د لارشی کمیټي ته زه د هغې کمیټي ممبر یم۔

سینیئر وزیر (صحت): زه جی د دې خبرې ته بالکل غلط نه وایمه

که رولز ټے نه وی **Follow** کری پکار دا دے چې ډیپارټمنټ د هغې خلاف د هغې سری خلاف، زه یو، د هغې چې کوم دے خلاف ایکشن واخستې شی۔ زه خو هم زما هم دا خبره ده، زما او د دوئ په خبره کښي فرق نشته خو زه واپس دوئ ته دا ریکویسټ کوم چې ما سره په ډیپارټمنټ کښي کښيني، سیکرټری ټول خلق به ورسره کښينوم، مسئلہ به ورله حل کوم او د ټولو د پاره به هغه شے **Follow** کیږي، **Not just for him** دا هر چا د پاره جی۔ زه **Second** کوم او ریکویسټ هم کوم، مفتی صاحب پلیز، ریکویسټ دے زما جی۔

جناب محمود احمد خان: دا کوئسچن ما کرے دے، یعنی 2014-04 ته،

یعنی دا که کوئسچن اوشو څلور میاشتو کښي که ته وائے چې زما ډیپارټمنټ بیا انکوائری کری وے دا څلورو میاشتو کښي ستا ډیپارټمنټ اووده وو چې دا آرډر شوے وے ستا ډیپارټمنټ انکوائری دلته شوکت یوسفزئی چیک شوے (پاڅیدلے) وو څلورو میاشتو کښي انکوائری نه وه شوې۔ دا ستا ډیپارټمنټ ده؟ په څلورو میاشتو کښي به د انکوائری کری وه کنه۔ شوکت ایشورنس راکرے وو۔ دا خو ما کوئسچن جمع کرو سپیکر صاحب، چې بیا دا ریکارډ راغللو وائی چې د دې ډپلومه نشته چې ټیسټ او انټرویو نه کوئ، ستا ډیپارټمنټ خو اووده خو نه دے۔

جناب سپیکر:

ERROR: syntaxerror
OFFENDING COMMAND: --nostringval--

STACK:

-mark-
/sfnts